

ŪKINĖ BŪKLĖ

INFLIACIJA SUMAŽINO BEDARBĘ

Vytautas Meškauskas

Nors šiomis dienomis laikraščių pirmuosiuose puslapiuose dominuoja Watergate afera, verta neužmiršti ir kitų, žymiai svarbesnių įvykių raidos. Kad politikai yra savanauziai, nėra jokia naujiena Amerikos visuomenei, kuri iš seno buvo mokinama žiūrėti į politikų pirštus. Gerai pasirašius vis ką nors gali iškasti. Dėl to ilgai respublikonų partijos likimą rinkimų apylinkių būstinėse nulems ne paties Nixono vertinimas, bet jo administracijos palikta ūkinė būklė, prie kurios čia sustosime.

Šioje srityje veikla yra labai gyva ir jos pasėkas yra labai sunku numatyti. Iš vienos pusės infliacijos sparta nepaprastai padidėjo. Už tai gali atrodyti, jog administracija per anksti panaikino algų ir kainų varžtus. Iš kitos pusės turint galvoje, kad žemės ūkio produktų kainos nebuvo kontroliuojamos ir jos dėl susidariusios situacijos visame pasaulyje turėjo pakilti, perėjimas į laisvesnę III-ją kontrolės fazę nebuvo toks kvailas, kaip iš anksto atrodė.

Verkšlenant dėl infliacijos spartos dažnai užmiršamas vienas faktas, dėl kurio anksčiau taip buvo rūpinamasi, būtent palyginti aukštas bedarbių skaičius. Ypač liberalūs ekonomistai ir politikai aiškino, kad dabartinė visuomenei yra nepriimtinas aukštas ar net bet koks bedarbės lygis. Nepaprastai padidėjęs pirkimas, iš dalies dėl infliacijos baimės, iš dalies dėl mokesčių išlaikytų 22 milijonų dolerių staigaus atidavimo į pirkėjų rankas, ūkinio gyvenimo raidą nepaprastai pagreitino. Tas pagreitis galų gale paveikė ir ūkinę būklę, kuris sumažėjo nuo buvusių 6% iki 5%.

Čia reikia pastebėti,

kad naujų darbininkų prieauglis yra labai didelis. Iš dalies dėl karinio sektoriaus darbuočių sumažėjimo. Viso per metais JAV buvo pasamdyti 2,4 milijonai naujų darbininkų. Tame skaičiuje palyginti didesnis nuosimtis yra moterų ir jaunuolių negu suaugusių vyrų. Abejose pirmosiose grupėse bedarbių višados buvo daugiau negu vyrų. Tų tarpe bedarbių skaičius sumažėjo iki 3,4% t.y. skaičiaus, kada įmonėms jau sunku surasti darbininkų. Atsiminti, kad darbininkams (blue collar worker) lengviau rasti darbo, negu tarnautojams. Amerikos darbo armijoje "blue-collar" žmonės sudaro mažumą, tik 35% faktinai gamina, kiti pragyvena iš jų produktų išdalavimo.

Šių metų vasario mėn. fabrikai turėjo 172.000 neužimtų vietų. Jei ta tendencija dėl padidėjusios gamybos tęsis toliau, infliacija susilauks naujo paskato. Norėdamos gauti darbo jėgos, įmonės bus priverstos didinti atlyginimo pasiūlymus.

Kad to išvengtų, administracija jau dabar turi pradėti daugiau spausti ūkinio gyvenimo stabilizatorių. Ilgiau delsus gali pasikartoti Nixono administracijos pradžios patyrimas -- per daug stabdant -- susilaukiamą stagnacijos, palyginant nedaug pažangos susilaukiant kovoje su infliacija. Stabdymo priemonės -- federalinių išlaidų mažinimas ir kredito suvaržymas. Kaip tos klasiškos priemonės padės šį kartą -- parodys tik ateitis.

Grįžtant prie problemos žmoniško aspekto, reikia pastebėti, kad, žinoma, nemalonu asmeniškai būti tų 5% bedarbių skaičiuje, tačiau visą būklę vertinant, tie nuosimčiai nustoja žmoniškų bruožų, jie tik liudija bendrą gerbūvį.

LB TARYBOS SESIJA NEW YORKE

EMILJA ČEKIENĖ

Š.m. balandžio 29-29 dienomis Howard Johnson Motor Lodge viešbutyje New Yorke įvyko LB 6-sios Tarybos 5-ji sesija, kurioje dalyvavo 30 tarybos narių ir 23 svečiai bei spaudos atstovai.

Sesiją atidarė LB kūrėjas prel. Jonas Balkūnas sukalbėjo invokaciją. Įžanginį sveikinimo žodį tarė LB New Yorko apygardos pirm. A. Vakselis ir JAV LB Tarybos prezidento pirmininkas Vytautas Kamantas, dėkodamas visiems nariams už talką ir supažindindamas su svečiais. Sveikinimo žodžiu pakvietė Lietuvos generalinį konsulą A. Simutį, kuris pažymėjo, jog ir šiandien JAV spauda praneša, kad Lietuvos okupantas stiprina santykius su Vakarais ir stiprina okupuotų kraštų žmonėms represijas rytuose, siekdamas sušaldyti ir mūsų išeiviją. Tikiu, kad mūsų visų pastangos ir vieningumas nugalės visas kliūtis baigė generalinis konsulas.

Atsistojimu buvo pagerbtos senieji mirę bendruomenininkas dr. Steponas Biežis.

Prezidiumą sudaro: V. Kamantas, pirmininkas, Vaclovas Kleiza, sek.,

dr. E. Lenkauskas, dr. S. Matas ir dr. A. Razma vicepirmininkai.

V. Kamantas pranešė, kad ši taryba turėjo 5 sesijas. Kiekviena iš jų, be nuolatinių reikalų svarstymo, turėjo aiškiau išryškinti ir apžvelgti kurią nors veiklos sritį. Antroji sesija akcentavo LB pasireiškimo politinės informacijos plėtimą ir Lietuvos laisvinimo darbe. Trečioji sesija buvo skirta LB naujųjų įstatų priėmimui, o ketvirtoje daugiausia dėmesio skirta lituanistiniam švietimui ir ši penktoji yra veiklos ataskaitos teikimo sesija, o šalia to daug laiko skiriama kultūrinės veiklos apžvelgimui ir ateities gairių nustatymui.

Šios kadencijos metu, sakė V. Kamantas, buvo paruošta 20 bendralaiskių Tarybos nariams, LB apylinkėms ir spaudai. Prezidiumas yra išsiuntęs apie 5000 laišukų. Sprendimai buvo daromi tarybos, kaip kolektyvo balsų dauguma, todėl už juos atsakinga visa JAV LB Taryba. Sklandesniai tarybos darbų vykdymui visi nariai buvo įjungti į paskiras darbo komisijas. Baigdamas V. Kamantas pabrėžė, jog svarbiausia visų LB veiksmų ląstelė yra LB apylinkės, spauda ir radijas, todėl jiems išreiškė padėką.

Vytautas Volertas, JAV LB Krašto Valdybos pirm. dėkojo visiems darbų talkininkams ir išskirtinai išreiškė padėką visai eilei ypatingai nusipelnusių talkininkų, taip pat didelę reikšmę suteikdamas spaudai, kuri, jo žodžiais tariant, sulaukė nuo klaidų, pabrėžė už padarytas klaidas nors kartais ir be reikalo. Be to jis kalbėjo:

"Posėdžių mums teko turėti 36, neįskaitant daugelio pasitarimų tik pavienius klausimus liečiančių narių mažesnėse grupelėse. O mūsų dar-

bui ryškūs šie bruožai: netikėtai iškilusios problemos; uždavinių gausa; sunkių sprendimų pareikalavimas; įvairi visuomenės reakcija -- labai palankios ir labai atšiaurios nuomonės. Kas pasiekta, pasiekta visos JAV LB, jos vienetų ir atskirų žmonių trūksu. Kiekvienas (kartais net prieš savo valią) esame visuomenės dalis. Kiekvienas (net prieš mūsų norą) nešame pareigą. Kiekvienas, pagal sąžinės jautrumą, kenčiame dėl nesėkmių.

Sociologai tvirtina, ir mūsų patirtis rodo, kad išeivijoje visada laikosi aukšta įtampa. Vienai pranykus, atsiranda kita ar kitos. Tas pats dedasi pas mus. Prieš dvidešimt metų byrėjome dėl Diplomatijos šefo. Vėliau niaukėmės dėl partinių nuotaukų. Dabar plėšio LB ir ALT santykiai bei 'patriotų' ir 'bendradarbiautojų' sąvokos. Tas praeis, bet tada visuomenė dalinsis dėl kitų smulkmenų. Moralės ir pareigos pabrėžimas

VIRŠUJE: JAV LB Tarybos suvažiavimo New Yorke balandžio 28-29 d. nariai ir svečiai. Iš kairės pirmoje eilėje: dr. E. Lenkauskas, E. Vaišnie, Valaitis, dr. P. Vileišis, J. Kavaliūnas, V. Volertas LB Tarybos prezidento pirm. V. Kamantas, E. Čekienė, prel. J. Balkūnas, dr. A. Razma ir dr. A. Nasvytis.

L. Tamošaičio nuotrauka

nepadės, nes visos pusės tiki savo pareigumu ir morale. Visuomenė išlaikys tik kurio nors vienetą -- net ir visuotinio pritarimo neturintį -- neginčijamai gyva veikla. Šis vienetas turi būti LB. Gyvos veiklos LB, kasmet pasireiškianti visuomenę patraukiančiais įvykiais, norom nenorom atkreipiančiais dėmesį, drąsių sprendimų LB, nustebinanti nepritariančius jų teisingumu. Tai -- mano troškimas, baigiant trejų metų darbą. Jei jis pildysis, Jūsų ir mūsų atiduota energija veltui nenueis."

Juozas Gaila padarė pranešimą jaunimo reikalais, daugiausia dėmesio skirdamas praėjusio jaunimo kongreso organizavimo klausimui. Jis (Nukelta į 6 psl.)

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Ciceroskyriaus naujoji valdyba su svečiais. Sėdi iš kairės: tur būt vyriausias skyriaus narys, uolus tautininkas iš Nepriklausomos Lietuvos laikų, Stasys Bikelis, Albina Kašubienė, ALTS-gos pirm. Teodoras Blinstrubas, skyriaus valdybos vicepirm. Zuzana Juškevičienė. Stovi: skyriaus valdybos pirmininkas Pranas Kašuba, sekr. Gvidas Valantinas, išd. Jonas Činkus, ALTS-gos išd. Stasys Virpša ir rev. kom. pirm. Bronius Vasys. V. A. Račkausko nuotrauka

Grandinėls šokėjai, glojami losangeliečių, tarp dviejų koncertų aplankė žymesnes Kalifornijos vietas, neužmiršdami ir pasakiško Disneyland.

J. Garlos nuotrauka

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

MASKVA NUSTATĖ DUOKLĘ

Balandžio 6 d. Vilniuje naujuose Sporto rūmuose, įvyko sovietinei propagandinei kamarieli būdingas renginys. Tai buvo "respublikinis žemės ūkio darbuotojų pasitarimas". Iš įvairių ok. Lietuvos vietovių suvažiavo apie 4200 žmonių. Pagal iš anksto nustatytą programą, suvažiavusieji turėjo pakalbėti apie "žemės ūkio laimėjimus" ir "išnešti" kreipimąsi į kolkūkiečius, tarybinių ūkių darbininkus, mechanizatorius, melioratorius, žemės ūkio specialistus, mokslininkus, visus žemės ūkio darbuotojus.

Kaip visad tokiam propagandiniame renginyje nutinka, pirmuoju ir vietiniais smuiku grojo kompartija. Suvažiavimo dalyviai gerai atliko... to gausingo dalyviams renginio spektaklio statistų roles.

Kas buvo tie statistai? Tai įvairūs "darbo didvyriai", kolkūkių ir sovchozų pirmininkai, vyriausieji žemės ūkio specialistai, kontrolieriai ir visokeriopų valdybų viršininkai, statybos organizacijų vadovai, žemės ūkio institutų personalas... Greta jų, su žemės ūkiu tiesiogiai susijusių pareigūnų, gausiai dalyvavo kompartijos rajonų ir miestų komitetų pirmininkai, laikraščių redaktoriai, komjaunimo rajonų pirmieji sekretoriai, miestų liaudies kontrolės inspektoriai, ir, savaime aišku, valstybę prižiūrinti ir rikiuojanti viršūnė: įvairūs ministrai ir Aukščiausiosios tarybos nariai.

Visą tą propagandinį spektaklį prižiūrėjo iš Maskvos atskridęs TSKP (Visasąjunginės kompartijos) centro komiteto žemės ūkio skyriaus sekretorius V. Kolobajevs.

Lietuvos ministrų tarybos pirmininkas J. Maniūšis, savo įžanginiame žodyje pasakė: "visa tarybų šalis šiandien gyvena dideliais penkmečio užmojais, neregėtu darbo entuziazmu. Ji pakilo į tokias aukštumas, iš kurių ypač ryškiai matoma mūsų iškovojočių didybė ir išpūdinga perspektyva..."

Šio spektaklio tikslas buvo priversti kolchozinę liaudį dar labiau praktikuoti kolchoziniuose laukuose, kad "išpūdingos perspektyvos" išsilaikytų ir šaliai nepradėtų gręsti badmiriavimas.

Fažymėtina, kad "pasitarime" visiškai nebuvo tų, kas betarpiškai dirba

žemės ūkyje, kolkūkiečių. Rezolucijas ir kreipimus lipdė sovietinio aparato grietinė, kuri laukė neaprakaitojanti, ir traktorių nevairuojanti...

Šiame "pasitarime", bene pirmą kartą kalbėtojai prasiitarė apie konkrečius skaičius, apie tas duokles ir tuos lažus, kurių sovietinė valstybė reikalauja iš ok. Lietuvos teritorijos. Pirmiau visa taip buvo nusakoma suktais nuosimčiais. Dabar nusakytas skaičiai.

Ok. Lietuvos žemdirbiai turi duoti valstybei 240.000 tonų grūdų, 200.000 tonų bulvių, 72.000 tonų daržovių, 12.000 tonų linų pluošto, 650.000 tonų cukrinių runkelių, 1.550.000 tonų pieno, 500.000 tonų mėsos ir 290 milijonų kiaušinių.

Iš visų kategorijų ūkių šios milžiniškos žmonių prakaito atsargos turibūti pristatytos į valstybės supirkimo punktus. Valsitybė "perka" pagal nustatytas, numestinas kainas. Tikra žodžio prasme, aukščiau nurodyti kiekiai yra duoklės, Maskvos uždėtos ok. Lietuvos teritorijai. Dėl tų duoklių atidavimo, jų nesumažėjimo, pakėlimos kokybės ir tinkamo pristatymo visa ok. Lietuva, spauda, agitatoriai, propagandistai, netgi menininkai plūs, dirbs, rėks prakaituos, bars ir ragins, grasins ir teiks atžymėjimų blėkutes.

Visas šitokio babilono siekis bus vienas ir vienintelis -- atiduoti valstybei (t.y. Maskvai) jos nustatytą duoklę.

Iš tos bendros schemos seka duoklių pasidalinimo detalės: nuo akro, nuo traktoriaus, nuo karvės, nuo vištos, nuo kolkūkiečio, nuo pačių darbin-

NEDRĪSTA PASAKYTI TIKROS TIESOS

Kiekvienas sovietinis leidinys lietuvių kalba, pirmame savo puslapyje balandžio 13 d. idėjo stambių raidžių antgalvio žinią: Paminėtos V. Putnos gimimo 80-osios metinės.

Ypatingai ši žinutė sukskamba cinizmo ir sarkazmo gilybe "Komjaunimo Tiesoje" (Nr. 73), nes pirmasis to leidinio puslapis skirtas "Tarybinės Armijos" garbei. Čia rusai politruakai moko lietuviškus komjaunuolius mylėti "daugnacionalinę tėvynę", "šlovingąją partiją" ir t.t.

Bet gi, štai, tame pat puslapyje, Vytautas Putna, lietuvis, skyręs savo gyvenimą "šlovingosios tarybinės armijos" gretoms -- kodėl gi jis, nesidžiaugia, kartu su kitais, "daugnacionalinės tėvynės" pergalėmis?

1937 metais birželio 11 dieną kurčiame, belangiam NKVD rūmų egzėkucijos rūsyje "šlovingosios tarybinės armijos" divizijos generolas Vytautas Putna gavo į pakaušį nagano kulka! Gal būtų jis ir kulkos malone nepasinaudojo, o buvo brutaliausiai užkankintas, kaip buvo nukankinti Raimūno miške kankiniai?

Molėtų valsčiaus jaunolis, Vytautas Putna, buvo įtrauktas į Rygos socialistų tarpą. Iš čia, Rusijos revoliucijos sąmyšyje jis pateko į Raudonąją gvardiją, dalyvavo pilietiniame "kare bolševikų pusėje, kilo karjeroje, buvo apdovanotas aukštais maskviniais ordiniais, tapo karo techniko žinovu, buvo karo atache Japonijoje, Vokietijoje ir Anglijoje. V. Putna suartėjo su maršalu Tuchačevskiu, buvo apkalintas sąmokslu prieš Staliną. Keturiolikosmetis ketverių metų generolas Vytautas Putna baigė savo meteoriską karą karjerą NKVD egzėkucijos rūsyje.

giausių iki vos pasilenkančių kolkūkinų pensininkų.

Maskvos satrapui V. Kolobajevui klausantis, vienas po kito, suvažiavimo dalyviai grūdosi į triūną ir džiaugėsi, kad... Maskva pasitikiėjusi, kad Maskva uždėjusi šaliai tų duoklių našta! Bolševikinė Elta išplatino raginimus, kad "pasitarime" nedalyvavę kolkūkiečiai žinotų, ko Maskva iš jų nori.

Prieš 1914 metus Putna dar jautė lietuviškumą. Jis dalyvavo Rygos lietuvių veikloje. Viena me savo paveikslų (jis gerai piešė), pavaizdavo Lietuvos Vytį prie lietuviškos pilies griuvėsių.

Tačiau, matyti nepasitikėdamas Lietuvos valsitybės idėja, jis pasuko į Maskvą. Jis negrįžo laisvon Lietuvos dalyvauti savo valsitybės atstatymo darbe. Putna talkino stiprinti Rusiją. Jis sukiudo. Po aukštųjų jam duotų ordinų, jis gavo, kaip sakoma, kulka į pakaušį. Revoliucija prarijo savo vaiką.

Balandžio 12 d. Vilniaus TSR Revoliucijos

MAINTENANCE MECHANIC

Minimum 5 yr. experience
This is a career opportunity
FULL RANGE OF BENEFITS.
STARTING RATE
4.16 1/2 pr. hour

Mr. Schiffman 212-344-7662

MONTROSE

CHEMICAL DIVISION
100 LISTER Ave., Newark, N. J.
E.O.E. (34-35)

WANTED AT ONCE DIEMAKERS

Must be experience on
progressive dies.
Good benefits, overtime.
DETROIT, MICH.
313-962-1055 (34-38)

WANTED JOURNEYMEN OR

1ST CLASS SKILLED
CAVITY MAKERS
TRIM DIE
JIG & FIXTURE
BUILDERS
DIE REPAIR MEN

Must have job shop experience & be
able to set up work from blue prints
and close tolerance.

APPLY IN PERSON

AD-CD DIE CAST
CORPORATION
RAMBO RD.
BRIDGMAN, MICH. (34-36)

MACHINE OPERATORS
TURRET LATHE
TOLL RM. ENGINE LATHE
BRIDGEPORT MILL
O.D. AND I.D. GRINDERS
TOOL AND CUTTER
GRINDERS

2 yrs. exp. minimum required. Now
hiring. 1st, 2nd or 3rd shift. Excellent
company paid benefits. Pay
commensurate with exp.

Also
HIRING RETIRED or PART TIME
HELP.

AGE NO BARRIER

REXNORD
AEROSPACE VALVE DIV.
313 CLETT ST., PAINESVILLE, O.
CLEVELAND 216-946-9147
PAINESVILLE 216-352-3319
An Equal Opportunity Employer (34-40)

SUPERVISOR

FOR MANUFACTURING
PLANT

NIGHT SHIFT

4:30 P. M. to 2 A. M.

STEADY WORK.

WEST SIDE LOCATION

Call 216-267-6200 J. Kym
(29-35)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS

W&S 2 AC
TURRET LATHE
ENGINE LATHE

Must be capable of own setup. Ex-
perienced in short runs to close
tolerances. Pleasant South Euclid lo-
cation. Excellent fringe benefits.

DELAVAL

SPECIAL PRODUCTS
DIVISION
4223 Monticello
Near Green Rd.
Cleveland, Ohio
An Equal Opportunity Employer (26-35)

OPENINGS FOR
GRINDER HANDS
I.D.-O.D. SURFACE
GRINDERS
TURRET LATHE
E.D.M. OPERATOR
Apply
RETOLL MACHINE CO.
13640 ELMIRA
(Schaeffer Plymouth Area)
Detroit, Mich. (34-39)

muziejuje iškilmingai paminėjo V. Putnos 80-tas metines. V. Putnos vardu pavadino vieną miesto gatvę. Minėjimo prezidiume buvo senutė Natalija Putnienė, nužudytojo žmona, jo sūnus Algirdas. Apie V. Putnos gyvenimą ir karinę veiklą trarafetiškai pakalbėjo muziejaus direktorius E. Švarcas. Dar pasirodė su savo prisiminimais senas Tarybinės armijos politrukas generolas majoras J. Mcijauskas.

Minėjimas buvo suplanuotas ir prarastas toje fariziejiskoje nuotaikoje, kuri įprasta sovietuose minint "reabilituotus" asmenis. Panašus minėjimas buvo paskirtas ir Z. Angariečio paminklų atidengiant. Nebuvo dar iki šiol minėjimo V. Kapsuko - Mikevičiaus žmonai, kuri irgi buvo nušauta enavedisto naganu.

Tokio pobūdžio "reabilitaciniai" minėjimai, praeina melo, fariziejisk-

kumo ir apgaulės ženkle. Nei vienu žodžiu neužsimenama apie minimo mirties priežastį. Visi, lyg susitarę, bijo paliesti mirties temą. Niekas nedrįsta pasmerkti "asmens kulto" žiaurųjų, teroro kvaitulių, tūkstančių ir milijonų kruvinas mirtis...

Jeigu šito istorinio žudynių fakto negalima prisiminti, tai reiškia, kad "asmens kulto" teroro metodai vis dar "respektuoti", vis dar išlaikyti be jų smerkimo, be atsargiausio jiems priekaišto.

Vakarų Vokietijos pavyzdžiai rodo, kad hitlerizmo era demaskuota, pasmerkta ir to nebijoama pasakyti. O ok. Lietuvoje, minėdami per "asmens kulto" nužudytąjį, netgi "reabilituotąjį", kas reiškia, kad jis buvo be kaltės nužudytas -- bijoma, kaip tai buvo Stalino laikais, puse lūpų prasitarti apie V. Putnos mirties priežastį! Tai reiškia, kad teroro šešėlių dar pilnas sovietinis gyvenimas.

Šis bei tas

Gaiviai švystelia mums literatūrinė naujovė -- sumegztas ryšys su beveik lig šiol negirdėta kalba: londoniškos Nidos išspausdinta nederlandų poezijos rinktinė, kurią paruošė Zenta Tenisonaitė, o supažindinimo žangą parašė dr. J. J. de Ceular. Tai pati mūsų poeto Zenta T. neperseniai, išvertusi gausią kolkūkiečių poezijos į aną mums nepažįstamą kalbą, išleisdino kaip liet. poezijos antologiją nederlandų kalba, vartojama Olandijoje ir Belgijos dalyje. Šie leidiniai yra gražūs žingsnis į mūsų literatūros platesnį ryšį su įvairiakalbiu kultūros pasauliu. Ir ypač pasigėrėtina, kai tokius darbus pajėgia atlikti vienišas asmuo, gyvenęs toli nuo gausnių lietuviškų centrų, toli nuo piniginių fondų globos. O mūsų visų sąžinėi paskata: juk kiekvienas galėtume ryžtis viską nors ypatingesnio padaryti, savą kultūrą puoselėdami, jei neapsileistume, jei nepasikęstume mežiaginių dailių patogumuose ir jei valingai įtemptume savo dvasinį pajėgumą.

• O dabar štai išėjo ir Zentos Tenisonaitės poezijos pluoštas pavadinimu: Pavasaris ir aš. Knygelė nedidutė ir kukli, bet eilėrašukai grakščios formos ir jaunuliškai patrauklus, lengvos ritmikos, sklandžios išraiškos. Skaitytąjį maloniai pradžugina lietuviško žodžio sraunus muzikalumas, mašliai jautrus turinys. Jei autorė ir toliau su tokiu pat kūrybiniu atsėdėjimu šioje srityje ugdytų be abejoj, pasieks ir dar didesnių aukštumų poezijos kelyje. Tik reikia, kad sava visuomenė domėtųsi jos literatūriniais darbais ir nuosirdžiai remtų kultūringas pastangas. Atokiai nuo tirštesnių lietuvių susibūrimų kurianti poetė tikrai parodo talento išvermę ir, žinoma, ilgisi mūsų bičiulystės. Tad branginkime kiekvieną raštingą plunksną, nes mūsų knygų ir aplamai spaudos vagose neperdažnai panašų žiburėlių sušvinta.

• Praeitų metų Lituanus nr. 4 pirmame ilgokame straipsnyje (apie Stresemanną ir Lietuvą -- Julijaus P. Slavėno) kažkodėl mūsų ilgaamžė ir didžiagarbė sostinė vadina ne tikroju vardu, kurį dar toleruoja ir didieji tautovardžių naikintojai Maskvos komunistai, bet rašo -- vis pakartotinai daug, daug kartų -- Vilna... Ilgos istorijos bėgyje šis senas ir europiškai garsus miestas buvo įvairiai vadinamas, svetimųjų kronikose vis savaip atžymimas. Gal apie porą tuzinų jo vardo versijų yra užregistruota istoriniuose šaltiniuose. Tačiau kai dabar jau ilgokas laikas nusistovėjo tikrasis lietuviškas pavadinimas, kurio oficialiai laikosi ir dabartiniai okupantai, kodėl laisvo pasaulio lietuvių leidžiamas žurnalas turėtų mūsų sostinės vardą svetimiems atkišti sužalotą ir į tarptautinę vartoseną dar vėl nešti to vardo painiavą?

• Nekartą minėta, kad mūsų valgių reprezentacija svetimųjų tarpe dažnai mus nemaloniai sugėdina. Bet lig šiol į šią sritį niekas neatkreipia žinoviškos akies. Ir klaidos eina tolyn patapdamos beveik tradicija. Šit dabar, pavyzdžiui, velykiniai pasirodymai Toronte, Kasmet lyg naujai įvedama tradicija, Atvelykyje paruošiamas karnavalas pavadinamas "Velykų Bobutė". Viena, anksčiau tokio pavadinimo pramogų pas mus nebūta, antra -- ypač ausį rėžia tas aistriai atgarsus slaviškas "Bobos" žodis, jį šitaip pagerbiant lietuviškų margučių pramogos progą. Jei jau būtinai reikia dar svetimybų (lyg mūsų šio žodžio yra perprasti?), bent imkime iš vietinės kalbos, kurios aplinkoje gyvename, tada jaunimui ir vaikams bus suprantama. Tik jau nesmaguriaukime tolybėje likusių mūsų tautos pavergėjų slavų priedais. O iš tikrųjų gi turime gana ir savyų įvardų, tik jų neniekinkime.

Dar gražesnė žinia spaudoje apie parodą "Velykos pasaulyje", suruoštą Toronto savivaldybės patalpose. Stalus su valgiais ir margučiais išstatė įvairios europinių ateivių tautos. Lietuviai pačiame viduryje iškilmingai įsodino raguotį, padėjo ežį, beržo šaką, grybų kelmą, viso ūgio paršuką. Tačiau kilniausiai buvo papuoštas kumpis: mūsų tautinė spalva... Ir niekas neišmanė, šeiminkėm nepasakė, kad tokiu būdu save ne pagerbiame, tik nuvertiname. Jei tokia "pagarba" savo tautos ir valsitybės spalvom būtų privataus asmens paruošoj, gal nereikėtų daug paisyti, bet kur stas tas kumpis, kuris reprezentuoja mūsų lietuvišką kultūrą, šitoks tautinių ženklių dėjimas ant kiaušienos kepsnio (nors vien dėl neišmanymo) -- blogai atestuoja visą Toronto lietuvių ir mus visus pažėdžia. Tautiniais ženklais priitiko pažymėti visą stalą, bet ne kolkūptą grybą arba penetą paršuką. Susidaro vaizdas, kad mes sugebame savi kultūrai sukurti institucijų gausą, į viršūnes iškeliamie žymių pareigūnų kepurės, mokame kilniai pakalbėti ir parašyti, net pasiginti, bet praktiškai būty konkretūs darbai tebevyksta toms kilnioms galvoms nieko nežinant ir nesirūpinant -- vien pagal "eilinės liaudies" siurautę nuovoką...

Washingtono Lietuvių Moterų Klubo surengto kultūros vakaro programos dalyvės. Iš kairės: prof. A. Augustinavičienė, sol. J. Krištolaitytė-Daugėlienė, akompaniatorė D. Čampienė.

PASKAITA IR KONCERTAS WASHINGTONE

Washingtono Lietuvių Moterų Klubas surengė kultūros vakarą jaučioje Marylando universiteto koncertų salėje. Programą atlikti buvo pakviestos iš Clevelando profesorė Aldona Augustinavičienė ir solistė Juozė Krištolaitytė - Daugėlienė. A. Augustinavičienė skaitė paskaitą tema "Lietuvės išeivės problemos moderniam gyvenime", o solistė Krištolaitytė atliko koncertinę dalį, akompanuojant Dianai Čampienei. Fransezė buvo klubo pirminkė Aldona Bačkaitienė, kuri patiekė prelegentės ir solistės trumpas biografijas ir atsiėmus laimėjimus.

Savo kalboje A. Augustinavičienė aptarė tradicinę moters rolę, jos įnašą kultūros ir dvasinių vertybių išlaikyme, jos psichologiją ir jos vietą pasaulinėje literatūroje. Kalbėdama apie lietuviškas moters gyvenimą šiais laikais šiame krašte, ji ragino lietuvės įsijungti į Amerikos gyvenimą, rasti intelektualinio pasitenkinimo savopasirinktoje profesijoje, bet jokia būdu neatsisakyti specifinių moters uždavinių šeimoje, savo, kaip žmonos ir motinos, rolėje. Prelegentė apžvelgė dabar dažnai minimą moterų išlaisvinimo judėjimą ir patiekė jo kritiką. Moteris yra lygi vyrai, bet ji yra skirtinga, tad ji jokia būdu neturėtų atsisakyti savo moteriškumo. Iš tikrųjų, moters vaidmuo yra svarbus už vyro, nes ji per duoda gyvybę ir augina naująją kartą. Lietuvė moteris neturėtų vaikytis kraštutinių, krikščionybę pagrįstų, vertybių ir surasti laimę šeimoje. Prelegentė pabrėžė, kad jauna lietuvė motina, tiek už lietuvių, tiek net ir mišrią šeimą sukūrusi, turi auginti vaikus lietuviškoje dvasioje, perduodama lietuviškas tradicijas ir pasiryžimą siekti Lietuvai laisvės.

Paskaitininkė gražiai perteikė sampratą romantiškos meilės, kuri ne tik pripildo jaunų žmonių širdis, bet pastoviai apšviečia šeimos gyvenimą nuo pat susikūrimo iki gilių senatvės. Stiprūs motiniškos meilės jausmai buvo išreikšti ir p. Augustinavičienės parašytame eilėraštyje, kuriuo ji užbaigė savopaskaitą. Publika paskaitos klausėsi su dideliu malonumu, nes ji buvo patiekta labai įdomia, pagaunanti forma ir buvo pagrįsta prelegentės gilia erudicija, puikiu literatūros, ypač lietuvių ir prancūzų, žinojimu, geru orientavimusi šių dienų filosofinėse ir sociologinėse idėjose ir įsijautimu į lietuviškas moterims svarbias problemas.

Antrojoje programos dalyje buvo solistė Krištolaitytės koncertas. Solistė pasirinko dainas ir arijas atitinkančias jos gražaus tembro lyriniam kolaratūriniam balsui. Pradžioje dainininkė atliko italų kompozitorių ir Mozarto kūrinius bei kažto stiliumi ir gražiu frazavimu. Jautriu išgijimu solistė sudainavo lietuvių kompozitorių kūrinius. Ypatingai gražiai skambėjo Indros "Treji gaideliai negiedojo" ir Banaicio operos "Jūratė ir Kastytis" arija: "Ne plauk, Kastyti, į mares". Programą baigdama, solistė sudainavo dvi arijas -- "O mio babbino caro" iš Puccini operos "Gianni Schicci", ir "O luce di quest'anima" iš Donizetti operos "Linda di Chamounix". Solistė atskleidė puikią savo balsą, technika, atlikdama pirmąją ariją gražiu lyriiniu stiliumi, o antroje skambėjo švari ir skaidri kolaratūra.

Solistė gražiai atrodė scenoje, ir sudarė rimtos, prityrusios menininkės vaizdą. Akompaniatorė Diana Čampienė atidžiai sekė solistę, suteikdama jai stiprios paramos. Publika solistę priėmė labai šiltai ir gausiais plojimais pakartotinai iškviatė ją bisui. Vėliau ten pat, universiteto patalpose, vakaro dalyviai vaišinosi kava ir užkandžiais ir dalinosi išpuodžiais iš taip malonių prabėgusio vakaro. Klubas narės ir svečiai

ŠOKIAI IR SAMBŪRIAI (7)

BRANGI SESUTE,

Pakalbėkime šį kartą apie smulkių šokių grupių reikšmę lietuviškos išeivijos gyvenime.

Gausių, visame pasaulyje veikiančių, lietuviškų šokių būrelių pilnas aprašymas pareikalautų ne vieno, o šimto laiško. Vadovų idealizmas, atsidavimas ir atlikti darbai vėlgi yra verti nestrapsnio, ne laiško, o akmenyje iškalto paminklo. Ką aš berašysiu, tegalėsiu tikrai paviršutiniškai nušviesti tą nepaprastai gilią vagą, kurią išarė išeivijos gyvenime tautinių šokių vadovai.

Jaunuoliui dalykai prasideda savaime, nejučiomis. Draugo, šokių vadovo ar tėvų paragintas, jaunas lietuviukas įstoja į šokių būrelį. Netrukus šokių grožis, sudėtingumas ir darba naują šokėją stipriau už knygas įtikina lietuvių kultūros pranašumu. Ateityje, šokėjo tautinis susipratimas išplauks ne iš jam įkalbėtos teorijos, bet iš jo paties apčiuopiamai išgyvento jausmo, jog jam yra išpraeities įduota pernešti sekančiai kartai ypatingai vertingas ir gražus daiktas: lietuviybė.

Svarbi lietuviško šokio ypatybė yra ta, jog mūsų šokiai yra grupiniai. Tokių šokių vertė auklėjimo, asmenybės formavimo ir socialinio prisitaikymo atžvilgiais jau buvo gerai žinoma senovės graikams. Spartos karių mokyklos vadovavo toki šokių kaip kietos tautos ugdymo priemone. Pas graikus, šokio vadovas ir karių pulko vadas būdavo tas pats asmuo, turėjo tą patį vardą. Vėliau, graikų pedagoginės teorijos tapo užmirštos iki... XX šimt. Mūsų laikais, visa eilė psichologų, muzikų, pedagogų, su šveicaru Dalcroze priešaky, grįžo prie tų pačių išvadų, kurios kadaise Sokratą vertė teigti, kad geras šokėjas yra drauge ir geras karys. Šiandieną, Dalcroze, moksliniais argumentais remdamasis, įrodė, kad ritmika, muzikos harmonijos pažinimas ir susišokimas yra elementai kurie padeda jaunam žmogui išugdyti stiprią, individualią asmenybę.

Mes nesivarginame nei su graikais, nei su psichologų teorijomis. Mes paprasčiausiai grįžome prie senų mūsų tautos papročių ir juos pritaikėme moderniam, dargi išeiviško išsiblašymo sujauktam, gyvenimui. Ir -- o dyvai! -- lyg dovana iš dangaus, drauge su šokiu, mes atgavome ... jauną lietuvi.

Neseniai, Caracase, įvairių tautinių mažumų jaunimas buvo pakviestas dalyvauti iškilmingame miesto parade. Eisenoje, organizuotai ir gerai žygiavo tos tautybės, kurios turėjo... savo šokių grupes. Kitų tautybių buvo mažai jaunimo, gavosi netgi išpuodis, jog tai esama jaunuolių, kuriuos "suvarė" vyresnieji. Tuo tarpu, lietuvių jaunimas pats savo tarpe pravedė nutarimą vykti į parada, atliko paruošiamuosius darbus, tarėsi su vietiniais pareigūnais, vyresniesiems ne nesikišant. Eisenoje, jauni lietuviai žygiavo taip laisvai, taip gražiai, jų išvaizda taip aiškiai bylojo pasididžiavimą sava tautybe, savais rūbais, nešama vėliava, jog jiems praeinant venezueliečių židrovų tarpe kildavo spontaniškas plojimas.

Šokis veda prie kitų pasirodymų, o tie savo ruožtu nuveda į politinę akciją ir į tautinio bei idėjinio apsisprendimo kelią. Visa tai išauga savaime, nuosirdžiai, nes prie kiekvieno naujo sprendimo yra prieinama vidinių, ne primestų, argumentų dėka.

O dabar, visa tai konstatavę, grįžkime, sesut, į tolimiausią žmonijos praeitį. Mitologija, kurios simboliniuose pasakojimuose užtikame gilų žmogaus pažinimą, mums seka Bitinijos legendą apie karo dievą (V)Ares jaunystę. (Varys: ankstyvasis Marso vardas). Kai (V)Ares gimė, motina surado garsų mokytoją, kuriam pavedė išmokyti būsimą karo dievą kovos meno. Mokytojas pirma

dievaitį išmokė šokti tam, kad šis taptų geru kovotoju.

Praėjo karo dievų laikai, ir šiandieną mes siekiame padaryti iš kiekvieno jauno lietuvio nekareivį, o tikrai tobulą Žmogų, sugebantį siekti SAVŲ -- laisvai pasirinktų -- idealių, bei mokantį kovoti už gerį, laisvę ir teisybę. Tačiau, kas žino, gal šokis vis dar tebėra -- dabar, kaip anuomet -- kovotojo mokyklos pradžia?

Idomu yra pastebėti, prisiminus bitinų legendą, jog kai kurie šokiai pas mus tradiciniai buvo rišami su kario amatu. XVIII šimtmeityje Ispanijoje gyvenęs Jovellanos pav. atžymi, kad ispanišką kardu šokiai būvę vyčių gaudų (vizigotų), Ispanijos V-to šimtmečio užkariautojų, šokiai. Vėliau šie įvairūs kardu šokiai, pagal gana veningą visų Europos žinovų nuomonę, išvirtę į lazdu šokius. Čia yra sunku neatžymėti, jog ispanų "machete" (mušėtė, nuo mūsų veiksmų. mušti, "smogiamašis peilis"), slavų "miecz" (kardas) ir mūsų "mikita" yra, kalbiniai žvelgiant, vienas ir tas pats žodis (K/Š svyravimo kalsiškas atvejis). Dargi kalbininkui darosi ypatingai idomu užtikti M. Baronaitės-Grėbliūnienės pastabą (*), jog kadaise Lietuvoje buvo kalbama, kad Mikita yra buvęs "meškų šokis". Naivus naujos prasmės pritaikymas nebesuprantamam žilos senovės žodžiui yra kraštotyrininkams ir kalbininkams gerai pažįstamas reiškinys. Šiuo atveju, meškos paminėjimas leidžia įtarti, jog mūsų liaudis tebeatminė senovišką "miškito" žodį, kurio sudėtinė ŠK, kaip yra įrodę Č. Gedgaudas, yra "motina", iš kurios vėliau išsiskyrė visų "indoeuropiečių" kalbų klasifikacija į "kentum" (su tikrai raidės K tarimu) ir "centum" (su raide Š) grupes. Miškita, Mikita, machete, ar slavų miecz -- visi kaip vienas nurodo "mušimo" įrankį.

Mikitos šokio forma atitinka škotų keturių kardu, bei ispanų "hereu Riera" šokiui, kurio kryžmai sudėtos lazdos, anot geriausio Ispanijos šokių žinovo Capmany, turėjusios išimtinai simbolinę/relinę prasmę, surišta su pačia ankstyviausia "indoeuropiečių" mitologija. Anot Capmany, tai būta keturių pasaulio šalių ir keturių visatos elementų garbinimo šokio.

Čia tektų tačiau atžymėti K. Sachso nurodytą vizigotų teritorijoje, P. Prancūzijoje šoktą kardu šokių, kuri reikėdavę "pradėti iš kairės kojos". Šios svarbios detalės negalime praleisti nepastebėję. Mat mūsų bočiai, šokio ratus sukdavę saulės keliu, anot jų "iš dešinės", kai jie norėdavo nurodyti (pav. derliaus šokių atveju), jog jie pasiduoda gamtos tvarkai. Sukimasis "iš kairės", t.y. kaire koja ar kairiu petim, simbolizavo žmogaus pasipriešinimą nustatytai tvarkai, tai buvo tolygu vėlesniam krikščionybės "libre arbitre" -- laisvo apsisprendimo -- principui. Ispaniškų šokių sukimas pėtimi iš kairės, beje, tebėra vadinamas lietuvišku "iškairionės" vardu. Tai būtų arogancijos, isp. "garbo", mūsų "garbės" ženklo ir nepasidavimo nustatytai tvarkai simbolio.

Nežinau, ar mūsų dabartiniai šokių vadovai Mikitą šoka iš kairės, ar iš dešinės, bet vieną tikrai žinau: ir vadovai, ir šokėjai, instinktyviai jaučia, jog išlaikydami lietuvišką šokių, jie atlieka tam tikrą tautinės "rezistencijos" darbą. Atrodo, kad po daugelio šimtmečių, pas mus tebėra gyvas tautinės "garbės", t.y. pasipriešinimo pasaulio tvarkai, paprotys, ir atrodo, kad mes pagrįstai tuomi galime didžiulis.

Su pagarba

Jūratė

(*) Kultūros Barai, 1971 m. Nr. 6. Perspausdino Akiračiai 1971 m. liepos mėn.

LB TARYBOS SESIJA NEW YORKE

(Atkelta iš 1 psl.)

užakcentavo, kad kongresas įvyko toks, kokio jaunimas norėjo. Buvo klaidas, kad neišleido spaudos ir studijų dienas Kento u-te. Ten buvo naudingų ir idomių svarstymų, bet visa tai ir liko Kento u-to sienose. Tenka pripažinti, sakė Gaila, kad didžiausią vaidmenį mūsų jaunimo auklėjime atlieka ideologinės jaunimo organizacijos. Bendruomenės pareiga jų veiklą visokeriopai remti ir užpildyti paliekamas

reikšė padėką viešioms iš Clevelando, kad jos suteikė progą Washingtono ir apylinkių lietuviams turėti tokio aukšto lygio kultūrinį parengimą. (p)

spragas. Mūsų jaunimas politiškai gana naivus ir gerokai paveiktas šio krašto kairiųjų liberalų. Tačiau politika jis domisi ir palyginti lengvai įtraukiamas į laisvinimo darbą. Pav., mergaitė iš Baltimorės nuvežė burmistro sveikinimo laišką okupuotos Lietuvos miestui burmistrui ir ji jaučiasi atlikusi didelį patriotinį darbą. Sportininkai sakosi į okupuotą Lietuvą važiuos todėl, kad taip pigiau, laisviau, daugiau pamatys, negu turistinėj keliu. Jaunimas prisideda tik prie spontaniškai iškilančių organizuojamų žygų ir tuo baigiasi. Tad bendruomenei tektų į tai atkreipti ypatingą dėmesį ir stovyklose įvesti politinį kursą.

Al. Vaškelis kalbėjo kultūriniais klausimais, nes pažymėdamas, kad jautriai buvo remtas liuanistinis švietimas, jaunimo kongresas, LF važius ir "Encyclopedia Lituanica" nors ne visas sekmingai baigėsi. Beto, jis nušvietė, kad buvo bendradarbiaujama su mūsų mokslininkais ir profesorais, kad bibliografijos darbų organizavimas atsilikęs jau 3 metais, dainų rinkinio chozams leidimas vėluojasi, žurnalas Lituanus taip pat chroniškai vėluojasi, kas gerokai kenkia jo prestižui. Turime problemų dėl LF 30-40 tūkstančių dol. kultūriniais reikalams skirstymo ir kt.

Mokslo ir kūrybos simpoziumas yra didelio masto įvykis, pabrėžė Vaškelis, bet pageidautina, kad lietuvių visuomenė tam būtų dosni, nes pažymėdamas, kad jautriai buvo remtas liuanistinis švietimas, jaunimo kongresas, LF važius ir "Encyclopedia Lituanica" nors ne visas sekmingai baigėsi. Beto, jis nušvietė, kad buvo bendradarbiaujama su mūsų mokslininkais ir profesorais, kad bibliografijos darbų organizavimas atsilikęs jau 3 metais, dainų rinkinio chozams leidimas vėluojasi, žurnalas Lituanus taip pat chroniškai vėluojasi, kas gerokai kenkia jo prestižui. Turime problemų dėl LF 30-40 tūkstančių dol. kultūriniais reikalams skirstymo ir kt.

Mokslo ir kūrybos simpoziumas yra didelio masto įvykis, pabrėžė Vaškelis, bet pageidautina, kad lietuvių visuomenė tam būtų dosni, nes pažymėdamas, kad jautriai buvo remtas liuanistinis švietimas, jaunimo kongresas, LF važius ir "Encyclopedia Lituanica" nors ne visas sekmingai baigėsi. Beto, jis nušvietė, kad buvo bendradarbiaujama su mūsų mokslininkais ir profesorais, kad bibliografijos darbų organizavimas atsilikęs jau 3 metais, dainų rinkinio chozams leidimas vėluojasi, žurnalas Lituanus taip pat chroniškai vėluojasi, kas gerokai kenkia jo prestižui. Turime problemų dėl LF 30-40 tūkstančių dol. kultūriniais reikalams skirstymo ir kt.

KŪRYBA IR MOKSLAS

ABRAOMAS IR SŪNUS

Mūsiškėje spaudoje, kaip matau, pradedami teikti vardai mūsų svečių išgyventiesiems dešimtmečiams: tas kūrimosi, tas politinės veiklos, tas lietuviybės rūpesčių. Prisišaukdamas panašios dešimtmečių klasifikacijos, beveik būčiau linkęs šį dešimtmetį pakrikštyti senųjų dešimtmečių išeivijos literatūroje. Ana, B. Pūkelevičiūtė "Rugsėjo šeštadienį" pavaizdavo senuką, kuris veda atkaklų ginčą su mirtim. Dabar senuką pensininką vyriausiu herojum savo romane pavaizdavo Aloyzas Baronas. Matyt, senstame. Įdomu, kad ir vienas ir kitas šie rašytojai dar nėra senukai, ir jiems abiem su tais senukais romanais pasisekė nusiskinti "Draugo" konkursuose laurus, ir jų šios knygos, sako, populiarios (A. Barono romano pusantro tūkstančio egzempliorių laida išpirkta per porą savaitių). Nepretenduodamas į tikslumą, būčiau linkęs spėti, kad ir skaitytojai daugiau sia jau yra senukai ar artėjantieji į pensininkų amžių, tai jiems ir ypač patrauklu, kaip jų vienaamžiai laikosi romanų puslapiuose, rašytojų atkurti.

O A. Barono romanas pavadintas Abraomas ir sūnus (206 psl., kaina 4.50 dol., viršelis K. Velskos). Pavadinimas intriguojantis, nes, pagal įspūdį, spręsdamas, gali tikėtis romano iš biblijinių laikų, žydiška šių laikų tema su persekiojimais ir šaudymais ir apie biznesius. Tokie galimi spėliojimai ir laukimas nepasitvirtina -- romano vy-

abraomas
ir sūnus

aloyzas
baronas

riausia galva yra Amerikoje gyvenęs senukas Stukėnas, svarstęs savo iškilančias problemas ir sūnaus Rimo, vedusio vokiečių ir auginančio vaikus, kurie sugeba savo kalboje sudaryti iš angliškų, vokiškų ir lietuviškų žodžių sudurystus sakinius. Pačiam Stukėnui maža belikę jau savų gyvenimiškų problemų -- užėiti pasėdėti į smuklę (A. Barono ir kitų kūrinių veikėjai, bet kita ko, ypač mėgsta tokią instituciją, tai svarbi jų gyvenimo dalis), pavažinėti su tokiais pat seniais pameškerioti ar su savo vienaamžiais pasiginčyti dėl to, pavyzdžiui, ar galima pasilgti fabrikinio darbo. Didžiausias problema jam sudaro sūnus ir jo šeima. Kai sūnus ryžosi vesti vokiečių, tėvui buvo smūgis. Stukėnas buvo persimetęs į maištavimo filosofiją, ypač nuo tos dienos, kai Vienoje bombardavimo metu buvo užgriautos rūsyje jo žmona ir duklė, o jis ir sūnus išliko gyvi, nes nepaklausė viešbučio savininko šūkavimo skubėti slėptis. Tą maištavimo filo-

sofiją jis gerai pagrindžia, bet neturi jėgos vykdyti. Jis ir pats ne tą vedė, kuri jam patiko. Po pirmojo pasimatymo su būsimąja marčia jis irgi filosofuoja: "Man reikėjo užrėkti, išvyti mergšę, išbarti sūnų ir pasakyti, kad nieko žemėje negali būti kvailiau, kaip vesti vokiečių. Ji būtų išsiėdusi ir supykusi ant visos lieuvių tautos, ir būtų buvę viskas baigta..." Bet jis taip nepadarė, po laiko svarstydamas, kad gal jam nebūtų pasisekė, jam, kuris galvojo, kad "mums brangus kiekvienas žmogus", kuris ir sūnui sakė: "Tu dvasiškai, o jei ne tu, tai tavo šeima, mirsi".

Vienas dalykas, žinoma, yra nepaklausyti viešbučio savininko raginimo orinio pavojaus metu paskubėti į rūšį, o visai kitas išskirti sūnų ir vokiečių. Šiuo atveju Stukėno filosofavimas, kad jis pasirodęs prieš viešbučio savininką kaip maištininkas, yra greičiau tik noras save padrąsinti. Ne, Stukėnas nėra maištininkas, tokia aureolė jam netinka. Jis šiaip įdomus inteligentiškas senukas, kuris norėtų būti kitoks, dėl to dažnai persvarsto savo veiksmus ir pasiilgti, jis, vistiek, kaip jis ką besvarstytų, viskas baigiama tradiciškai, kaip reikalauja tauta ir ramybė, nusistovėjusi žmoniška tvarka ir įstatymai ir protas, o ne jausmai. Iš tuose pačiuose namuose su jo sūnaus šeima gyvenančio vokiečio laikysenos jis pasidarė teisingas išvadas, kad vyksta kažkas negera, bet jis abraomiškai paaukvoja sūnų, tegu jis būna sau apgaudinėjamas. Įtarimo pilnas jis vis eina pažiūrėti naujai gimusios sūnaus dukters, tamsiaplaukės tokios vienos, kaip tas vokiečių, šviesiaplaukių šeimoje, bet tyli. Kai sūnaus žmona nusistato išeiti su vokiečiu, jis slepia ir prieš sūnų ir prieš ją visus įtarimus, kaip pavyzdin-gas veidmainis, kuriam labai toli iki maištininko, glosto ir užglosto, sūnų lyg ir paversdamas aukojamuoju Izaokui.

Į romano pabaigą senis pasinaudoja net ir labai problematišku veiksmu, kurį maištininkiškai galvojęs žmogus pavadintu biauriu išdavimu. Policijos už nedidelį nusikaltimą paieškomam vaikui jis net parūpina pinigų, kad tas galėtų pabėgti į Kanadą, prisiekia, kad niekam nesakysiąs jo laikinosios slapstymosi vietos, o vis tiek per sūnų jį išduoda. Bėgančiam vaikui sužeidžiamas nugarkaulis. Tik mėnesiui kalėti nuteistas, tasai vaikas Au-gustas gulį ligoninės lovoje ir gulės, kaip parašyta, gal ištikus metus, kol jo kojos pradės rimtai veikti. Jeigu iki tos paskutinės dramos skaitytojas dar vis galvos,

Vyšnios žydi Washingtone...

MAŽOSIOS LIETUVOS SIENŲ PAINIAVOJE

M. LIETUVA LIETUVIŲ TAUTINIAME ATBUDIME

DR. J. JAKŠTAS

Kokią išpūdį darė dar priešaušriniais laikais lietuviams patriotams M. Lietuva, rodo Šliūpo pavyzdys.

Jis, vos 16 metų Mintojos gimnazijos mokinys, palinkęs į lietuvišką darbą, 1877 rašė laišką dideiam M. Lietuvos kalbininkui Friedrichui Kuršaičiui, užsisakė jo redaguojamą laikraštį "Keleivį" ir parsisiųsdino taip pat jo didelę lietuvių kalbos gramatiką. Įsigijo dar buvusio Karaliaučiaus profesoriaus Neselmanno išleistas M. Lietuvos lietuvių dainas ir Kristijono Donelaičio "Metus". Vos tik Tilžėje įsisteigė minėtoji lietuvių literariškoji draugija, Šliūpas tuojau išrašė į ją, tapo bendradarbiu jos leisto žurnalo (vokiško) ir siuntė jam surašytas pasakas.

Susidomėjęs M. Lietuva, Šliūpas pats 1882 m. vasarą vyko į ją. Aplankė Tilžę, Klaipėdą. Klaipėdoje susipažino su laikraščio "Lietuviška Ceitunga" leidėju M. Šerniu-mi. Iš jo gavo pundą lietuviškų raštų. Jais apsi-tūlojęs kūrą (kad per sieną pervežtų) grįžo į Lietuvą.

Su M. Lietuva mezgė ryšius ir J. Basanavičius siųsdamas jo leidžiamiems laikraščiams savo straipsnius. Iš santykių kilo mintis leisti "Aušrą" ir vėliau kitus laikraščius, knygas ir tuo būdu žadinti žmonėse tautinę sąmonę. Per paskleistas Lietuvoje knygas, ypač maldaknyges ir elementorius, M. Lietuva su Tilžės miestu pasidarė lietuviams žinomas vardas.

PRADINĖS MAŽOSIOS LIETUVOS SIENOS

Kai lietuviai ir vokiečiai pradėjo domėtis M. Lietuvos kraštais su jos gyventojais, mokslo žmonės parūpo nubrėžti jos sienos ir aiškinti, kaip jos susidarė. Visai aiški buvo jos šiaurinė sie-

na, nes ji skyrė dvi imperijas: Vokietijos ir Rusijos. Ji išvesta dar Vytauto D. derybose su Vokiečių ordinu prie Melno ežero 1422. Ji laikėsi iki pirmo pas. karo ir jos likutis yra dar ir šiandien ruožas nuo Smalininkų - Nemuno iki Vištyčio. Kas kita pietvakarinė siena. Ji nebuvo politinė, bet tautos gyvenamų plotų siena ir todėl neryški ir sunkiai išvedama. Lietuviai čia mišo su vokiečiais ir iš dalies su lenkais, įsiterpę tarp vieni kitų ir todėl sunkiai atibojami. Tada sienos vestos apytikriai ir orientuotasi daugiausia pagal upes. Tuo būdu, siena tarp Lietuvos (Aukštaičių) ir Žemaičių nusistojė Nevėžis. Nors seniausiais laikais Žemaičius nuo Aukštaičių skyrė platus Nevėžio slėnis, įsiterpęs tarp dviejų aukštumų. Vienoje jų gyveno žemaičiai, kitoje aukštaičiai. Kryžiuočių ordinas savo krašte ir pasirinkdavo upes administracinėms sienoms. Kai popiežiaus legatas XIII a. pradžioje steigė Prūsijos vyskupijas, jis ir žymėjo jų sienas upėmis. Upėmis maždaug žymėtos sienos ir Prūsijos kilčių. Iš upėmis pažymėtų kilčių sienų kilo ir M. Lietuvos pietvakarinė siena.

Seniausias šaltinis, kuris paliudijo, kur ta siena turėjo eiti, yra Torno mieste gyvenusio auto-rius Kristupo Hartknocho veikalas "Alt- und Neues Preussen oder Preussische Historien", išleistame 1684. Šiame veikale kalbama: "Rytinėse vietose, kur Prūsų kraštas šlieja prie Lietuvos didžiosios kunigaikštijos, šiandien kalbama lietuviškai; tad galima spėti, jog ten ir anksčiau lietuvių kalba visai ar iš dalies kalbėta". Iš to Hartknochas daro išvadą, kad prieš kryžiuočių atėjimą arčiausiai prie Lietuvos gyvenusios trys Dusbargo pavadintos kiltys, skalviai, nadruviai ir sūduviai, kalbėjo lie-

(Nukelta į 6 psl.)

DIRVOS NOVELĖS 1973 M. KONKURSAS

Rankraščius įteikti iki
1973 m. birželio 15 d.

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1973 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus -- neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimejusiam autoriui bus įteikta 500 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo siųsti dinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

(Nukelta į 6 psl.)

Laimingi valandų neskaičiuoja...

Kiekvienas sovietinis propagandistas net trilingai susilenkęs įrodinėja, kad teisingiausia socialinė santvarka yra sovietinė santvarka, kad protingiausiai rikiuojama ekonomika yra sovietinė ekonomika.

Jeigu jau šitaip, tai iš eina, kad sovietinis žmogus gyvena ir tarpstaidalinėje santvarkoje, socialistiniame rojuje. Rojuje gyvena laimingieji. Laimingieji valandų neskaičiuoja, pasakė garsus rusų satyrikas, caro laikų rašytojas Grybojėdovas.

Šitą prielaidą įrodo sovietinių laikrodžių kokybė ir tų laikrodžių taisymo būdai.

"Komjaunimo tiesa" (Nr. 74) labai vaizdžiai dėsto, kaip laimingas pilietis palengva atpratina mas nuo laiko skaičiavimo, nuo sovietineisan-

tvarkai nenaudingo įpročio vis dirstelėti laikrodį.

Laikraščio korespondentas A. Jasaitis, aprašo vieną iš daugybės prietikių su laikrodžiu. Straipsnio pavadinimas: užrištomis akimis. Pasiekime tekstą:

Žmogui sugedo laikrodis. Bėda, kaip sakoma, pataisoma, todėl jis kreipėsi į taisyklą. Sutiko jį maloni mergina, pėmė 4 rublius 7 kapeikas, išrašė kvitą, mandagiai priminė, jog gali ateiti po dviejų savaičių -- laikrodis vėl skaičiuos laimingą gyvenimo minutes...

Štai klientas atsiėmė pataisytą laikrodį. Išėjo į gatvę ir atsidžiaugti negali, vis žiūri "pasveikusi" laikrodį. Tačiau vos praėjo porą kvartalų, konstatavo liūdną dalyką -- laikrodis nerodo jokių gyvybės ženklų.

Rytojaus dieną žmogus vėl laikrodžių taisykloje. Mergina paėmė laikrodį, netaip jau maloniai, kaip pirmą kartą, liepė už-eiti po dešimties dienų...

Pataisytas laikrodis veikė, bet nuo kitų laikrodžių skyrėsi tuo, jog savaip suprato laiko matą. Per parą jis skubėdavo 45-50 minučių, o kitą parą -- lygiai tiek pat atsilikdavo. Vieni žodžiu, laikrodis gudriai balansavo vienos paros užbėgimą pirmyn, kitos paros vėlavimais.

Žmogus vėl nuėjo į taisyklą. Mergina sutiko jį visai jau nedraugiškai. -- Įkyrumas žmonių, -- sušuko mergina. -- Argi mes tuos laikrodžius taisome. Kokius atveža iš gamyklos, tokius atiduodame.

Nelaimingas laikrodžio savininkas puikiai matė, kad mergina čia nieko dėta, bet jis norėjo gyventi pagal sovietinį laiką, ogi to laiko negalėjo sugauti savo laikrodyje. Jis prašė laikrodį taisyti.

-- Aš noriu normalaus laikrodžio, -- maldavo žmogus. -- Paremontuokite, kol nepasibaigė remonto garantijos laikas.

Ir žmogus, Kauno miesto gyventojas A. Jacemirskis, pradėjo be atvangos eiti į laikrodžių taisyklą "Žaibas" (Kaune, Požėlos gatvė Nr. 2), tai maldaudamas, tai reikalaujamas pataisyti laikrodį tinkamai. Bet "Žaibas" žaibiškai nedirbo. Iki garantijos laiko nustatytos datos A. Jacemirskis jau devintą kartą žengė per "Žaibo" taisyklos slenkstį, o tas "sabotuojantis" laikrodis, lyg šiepdamasis iš savininko ir taisytojų, vis rodo tokį laiką, kurį prasimano išdyklėlis ro-diklės.

A. Jacemirskio draugai juokiasi iš tos istorijos. Gi A. Jacemirskis tvirtina, kad kelią į laikrodžių taisyklą "Žaibas" jis nužengė ir su užrištomis akimis. Pažįstamas, mat, tas kelias! Idomu, ar sovietinio laikrodžio taisytojai laikrodžius taiso taip pat su užrištomis akimis.

Nesudėtinga ta istorija, ne labai jau ir tragiška, bet pamokanti. Pamo-kanti ji ta prasme, kad toje pataisų mišrainėje ne-

Vilniuje leidžiamas "Gimnasis kraštas" kovo 29 d. numeryje išsispausdino reikšmingą žinią, kad Lietuvoje pasirodė "gražiai išspausdintas didelis (635 psl.) leidinys "Naujasis Testamentas". To pranešimo antrašė buvo: "Lietuvos tikintiesiems". Žinioje, be to, pasakyta, kas tą knygą išleido, kas spausdino, kas iš ko vertė, kas redagavo, ir net pacituojama, kaip pats vertimas atliktas.

Džiugi žinia? Gal būt. Atrodo, kad tokią žinią apie "Naujojo Testamento" pasirodymą išsispausdino Lietuvoje vien tik "Gimnasis kraštas" ir tai visiškai suprantama. Tas savaitraštis skiriamas daugiausia užsienio lietuviams, kurie savo laikraščiuose nuolat užtinka žinių, kad Lietuvoje persekiojama religija, kad kunigai už katekizmo mokymą kišami į kalėjimus, kad padėtis yra biau ir net 17 tūkst. tikinčiųjų, nepaisydami saugumo ir milicijos grėsmingo sekiojimo ir lipimo ant kulnų, vis dėl to išdrįsopasirašyti bent užsieniuose plačiai nuskambėjusį skundą, tvirtinantį padėtį, kokia iš tiesų yra. Taigi "Gimnasis kraštas" norėjo parodyti kitą medalio pusę. Kokie čia jums varžymai ir persekiojimai, jeigu net "Naujasis Testamentas" galėjo pasirodyti, dar ir taip gražiai išleistas!

Kaip gi iš tikro yra? "Naujasis Testamentas" tikrai išėjo 1972 m. data, bet tik dabar. Didokas jo formatas (vaizdumo dėlei galima pasakyti, kad toks pat, kaip "Vilties" išleistojo V. Alanto "Šventaragis"). Kieti juodi viršeliai su auksiniais užrašais ir šventais ženklais. Įgelsvumą užnešęs knygos popierius yra storokas, ne iš tų nuostabių plonųjų, kuriuose dažnai būna spausdinamos šventosios knygos. Galai ir šonas nuspalvinti raudonai.

Knyga pavadinta: Šventasis Raštas, Naujasis Testamentas, Keturių evangelijų, Apaštalių raštai, Psalmynas, Vertimas iš graikų kalbos, Lietuvos TSR Vyskupijų Ordinarių Kolegijos leidinys, Vilnius - Kaunas, 1972. Vertė kun. Č. Kavaliauskas, redagavo kun. V. Aliulis. Dr. J. Matulaitis-Labukas ir prel. Česl. Krivaitis yra aprobatą Kaune davę 1972 m. balandžio 26 d. Spaudė "Vaizdo" spaustuvė Vilniuje.

Kai dabar mes jau daug kas paimame į rankas Lietuvoje išleistus žurnalus ir knygas, tai žino-me, kad ten tokiuose leidiniuose būtinai nurodo-

"Komjaunimo tiesa" su visais jos informatoriais nesugeba atrasti "kas kal-tas?"

"Buržuaziniai" iš-eivai turėtų pakuždėti, kad kalčiausia čia.. tarybinė tvarka, visus įpratinu-si nemėgti darbo ir išsi-sukinėti iš pareigų! O gal "Vilnės" Rimbas ir "Laisvės" Bimbos yra ki-tokios nuomonės?

(K. L-a).

NAUJASIS TESTAMENTAS LIETUVOJE

mas tiražas, kiek egzempliorių išleista. Deja, "Naujajame Testamente" tokio nurodymo nėra. Tai, tur būt, vienintelė tokia išimtis iš visai Sov. Sąjungai galiojančių taisyklių. Ar ta išimtis reiškia, kad šiuo atveju daryta kažkokia nuolaida, ar pritaikytas kažkoks varžymas, galima būtų tik spėlioti. Vadinas, knygos galėjo būti atspausdinta 50 egz., galėjo 500, 5000 ar visas milijonas. Kaip kam patinka, taip tas gali spėlioti nesivaržydamas, tačiau įtarimą kelia tasai nukrypimas nuo taisyklės ir nenoras nurodyti tiražą.

Yra knygoje pratar-mė, kurioje supažindinama, iš ko ir kaip vertimas atliktas. Pasirodo, be vertėjo ir redaktoriaus, kaip konsultantai ir tal-kininkai prie šio vertimo yra dar prisidėję nemažas būrelis asmenų (suminėtos tokių tik keturių pavardės, bet dėko-jant dar pridėta "ir ki-tiems talkininkams"). Taigi išeitų, kad ruošta ir paruošta rūpestingai. Čia pat po tos pratar-mės suminėta ir šaltiniai ir svarbiausioji pag-albinė literatūra lotynų prancūzų, italų, anglų ir vokiečių kalbomis.

Kiekviena evangelija, apaštalių darbai turi dar savo įvadinis straips-nius, kuriuose aiškinama ir istorinė tų darbų kil-mė ir istorikų bei teologų pasisakymai. Kiek-viename puslapyje šalia teksto yra nemaža aiški-namųjų išnašų, iš kurių aiškėja, kaip reikia su-prasti šią ar tą vietą, kaip ji yra dar kitaip nu-sakyta. Tose išnašose apstu istorinių, geogra-finų žinių. Ypač įvadi-nius straipsnius paaiški-nančios išnašos dažnai paremiamos įvairių pas-saulio teologų studijomis.

Tas tekstą aiškinančių išnašų gausumas leistų galvoti, kad knyga yra skiriama ne eiliniams tikintiesiems, bet greičiau kunigams, kuriems daugiau pažįstami teologų raštai, nors kai tie raštai yra išleisti svėtimomis kalbomis, tai ir kunigams jie gal ir nepri-einami ir nepažįstami.

Bet ryšium su tais šal-tinių nurodymais ir įvadi-niais straipsniais ten-ka iškelti vieną būdingą dalyką, būtent: niekur nė žodžiu nepaminėta, kad Lietuvoje kažkada yra kažkas vertęs ir išvertęs "Naująjį Testamentą" ir kad jis buvo plačiai pas-klidęs žmonėse. Nė žo-džio niekur apie arkiv. J. Skvirecką ir jo dar-bą! Tas noras nusišlėpti praeitį verstų daryti iš-vadą, kad tik dabar žen-giamas pirmasis žings-nis. Šitaip turės supras-ti skaitytojas.

Vertimas yra atliktas sklandžia lietuvių kalba, ir tai Lietuvoje bus vienintelė šiais laikais iš-spausdinta knyga, kurioje Dievas rašoma didžia-ja raide. Visa suskirstyta smulkiais skyre-liais su antraštėmis.

Vertimo darbą, jeigu kas galėtų pakritikuoti, tai nebent teologai su kalbininkais. Šiaip, atrodo,

visur sklandu, bet stai Mato evangelijoje esantieji Tėve mūsų baigiami šitaip: "bet gelbėk mus nuo pikto". Arkiv. J. Skvirecko vertime čia imama taisyklinga forma "pikta". Kam dabartiniais vertėjams Lietuvoje parūpo netaisyklin-gai išversti, jie tik patys galėtų atsakyti.

Kruopštesnis kalbinį jausmą turis skaitytojas suras dar ir kitų į akis besimetančių netaisyklin-gų, lyg ir tyčia paliktų šiaip labai sklandžiam vertime. (k.ar.)

WANTED
JOURNEYMEN
TOOL and DIE MAKERS
OR
PLASTIC MOLD MULDERS
To work in air condition plant. Must be able to set up work from blue prints and close tolerance. Steady work for qualified men, overtime and fringe benefits.
D & J TOOL & DIE INC.
4627 COTTRELL RD.
VASSAR, MICH.
517-823-7002 (31-35)

J M FIELDS
Now hiring Snack Bar Mgrs. and counter help. Many openings available in Phila & South Jersey Area. Good starting salary, pleasant working conditions, with paid vacations. Call or write for appointment -- Mr. N. Pawlowitz -- care of J. M. FIELDS, 700 Lancaster Ave., Wayne, Pa. 19087 -- 687-6580. (35-41)

PASITEIRAUKITE PAS MUS JEI GALVOJATE PIRKTI NAMĄ!

- Low Rates
- Minimum Expenses
- We pay 3 1/4 % on escrow accounts

6% - 2 yr. certificates (Min. \$5,000)
5 3/4 % - 1-yr. certificates (Min. \$1,000)
NUOŠIMČIAI IŠMOKAMI KAS MĖNESI

Member F.S.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TŪKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
affiliated with PODAROGIFTS, INC.

prima užsakymus DOVANŲ PAŽYMĖJIMAMS, automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape records) ir daug kitiems dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 MADISON AVENUE, FLOOR 21ST,
NEW YORK, N. Y. 10022

Tel.: (212) 758-1150/1

S K Y R I A I:

New York, N. Y. 10003, 45 Second Avenue Tel.: 254-5456
New York, N.Y., 10011, 135 W. 14 St. CH 3-2583
Boston, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue 542-1767
Boston, Mass. 02127, 389 West Broadway 268-0068
Buffalo, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue 856-2674
Chicago, Ill. 60622, 2222 West Chicago Avenue 278-6966
Chicago, Ill. 60608, 3333 S. Halsted Street 925-2737
Cleveland, Ohio 44134, 5879 State Road 884-1728
Irvington, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue 372-4685
Irvington, N. J. 07111, 1082 Springfield Ave. 374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N.W. 458-2256
Hamtramck, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau Ave. 365-5255
Hartford, Conn. 06114, Franklin Avenue 246-9473
Lakewood, N. J. 08701, 241 Fourth St. 363-8569
Los Angeles, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd. 261-2994
New Haven, Conn. 06511, 1329 Boulevard 562-1446
Newark, N. J. 07106, 698 Sanford Ave. 372-8783
Passaic, N. J. 07055, 176 Market Street 472-6387
Paterson, N. J. 07505, 60 Broadway 345-2028
Philadelphia, Pa. 19122, 1214 N. 5th St. 374-4818
Philadelphia, Pa. 19141, 4925 Old York Rd. 455-9586
Pittsburgh, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street 481-2750
San Francisco, Calif. 94115, 2076 Sutter Street 346-1571
Waterbury, Conn. 06708, 905 Bank Street 756-6766
Warren, Mich. 48092, 29200 De Quindre
1/2 Block North of 12 Mile Road 751-6760/1
Woodhaven, N. Y. 11421, 94-08 Jamaica Ave. 441-4712
Worcester, Mass. 01610, 144 Millbury Street 798-2868
Youngstown, Ohio 44503, 309 W. Federal Street 743-0440

Abraomas...

(Atkelta iš 5 psl.)

Per visą romaną filosofavęs, Stukėnas po tos nelaimės su vaikais pradeda rimtai graužtis. Jo ilgų metų veidmainiavimas šįkart išėjo į viešumą, nes laikraštis parašė, kad senelis išdavė. Tur būt, rašytojo valia jis susilaukė atpildo už savo ilgų metų veidmainiavimą.

Be kita ko, man atrodo, kad A. Barono romanas turi kai kurių konkursinių žymių. Viena, tas Stukėnas nuolat filosofuoja ir analizuoja save, bet kartais taip įsifilosofuoja, kad net sunku besusigaudyti, kaip čia viską reikėtų išnarplioti. Antra -- nemaža jo knygos klausiamųjų sakinių neturi klausukų, šaukia mieji -- šauktukų, kai kur sakiniai suraizgyti sumaizgyti, su visokiais užkliuvimais palikti. A. Baronas mėgsta aforizmus, jo herojai -- pafilosofuoti. Jeigu viskas plauktų stilingais, aiškiais, taisyklingais sakiniais, knyga būtų dar patrauklesnė. Suprantu, kad daugeliui skaitytojų tokie reikalavimai visiškai neberūpi. Bet jie turėtų rūpėti rašytojui, kuris, tur būt, skubėdamas dalyvauti konkurse, nebespėja išdailinti, išlyginti, pasiekti sakiny aiškumo ir sklandumo.

K. Abr.

M. Lietuvos...

(Atkelta iš 5 psl.)

tuviškai. Hartknochu pasiekė ir jo bičiulis klaidėdies M. Pretorijus. Jis tiesiog pavadino prūsiškas lietuvių kalbos sritis Nadruva, Sūduva ir Skalva. Minėtais dviem autoriais sekė ir XVIII a. pirmoje pusėje rašęs A. H. Lukanas, sakydamas, kad nadruviai ir skalviai turėjo su lietuvišiais bendrus papročius ir kalbą.

Iš trijų autorių liudijimų išeina, kad lietuviškomis sritimis Prūsijoje laikytos maždaug senos skalvių, nadruvių ir iš dalies sūduvių sritys.

(Bus daugiau)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

CLEVELANDO SKAUTIJĄ LAUKIA AUKŠTŲ SVEČIŲ

Šį savaitgalį į Clevelandą atvyksta Lietuvių Skautų Sąjungos Tarybos Pirminkas v. s. A. Saulaitis, Seserijos Vyr. Skautininkė L. Milukienė ir Brolijos Vyr. Skautininkas P. Molis. Svarbiausias jų kelionės tikslas yra apžiūrėti netoli nuo Clevelando esančią Beaumont stovyklavietę, kurioje nutarta ruošti š. m. rugpjūčio mėn. antrojo pusę įvyksiančią Lietuvių Skautų Sąjungos Jubiliejinę stovyklą. Clevelande prie jų prisidės ir naujai išrinkti Akademinių Skautų Sąjungos vadovai Sktn. St. Gedgaudienė ir ps. fil. Jurgis Šenbergas.

Kaip jau yra plačiai žinoma, minėtoji stovyklavietė yra viena iš geriausių visoje Amerikoje. Tat ir nėra ko stebėtis, kad ir lietuvių skautų vadovybė nutarė pasinaudoti gana palankiomis sąlygomis duota teise pastovyklauti JAV Kanados ir iš kitų kontinentų atvykstančiam mūsų skautiškam jaunimui. Šia proga tenka pripažinti, kad derybose su amerikiečių stovyklos administracija lemiamai prisidėjo v. sktn. V. Jokūbaitis, kuris eina atsakingas pareigas BSA organizacijoje.

Numatytas ir ruošiamas svečių susitikimas su visais Clevelando skautijos vadovais, skautininkais, vyr. skautėmis - židinietėmis, tėvų komitetų atstovais ir kitais aktyvių vado-

LB Ohio apygardos valdyba ir paminklo Clevelande statybos komitetas. Sėdi iš kairės: J. Malskis, J. Sadauskas, O. Jokūbaitienė, muz. A. Mikulskis ir K. Žiedonis. Stovi: F. Eidimtas, A. Kalvaitis, J. Damušis ir Pr. Karalius.

vavimo darbą vykdančiais asmenimis. Mat, kaip jau visais laikais įprasta, artimiausios vietovės skautai turi daugiausiai ir aktyviausiai prisidėti prie stovyklos paruošimo, organizavimo ir pravedimo. (pk)

PASKAITA MOTERIMS APIE VĖŽĮ

Šį sekmadienį, gegužės 6 d., tuoj po liet. pamaldų, Nauj. parapijos salėje įvyks dr. D. Degėsio paskaita moterims apie vėžį ir bus rodomas mokslinis filmas. Paskaitą rengia LKM Draugija. Visos moterys kviečiamos šioje įdomioje paskaitoje dalyvauti.

• Pianistas Antanas Smetona išpildys Čaikovskio fortepijono koncertą B-flat minor su Lakeland Civic Orchestra si mfoniniame koncerte, kuris įvyks šį sekmadienį, gegužės 6 d., 8 v. v. Lake Catholic High School auditorijoje, 6377 Reynolds Rd., Willoughby, Ohio, Route 306 tarp Lakeland Freeway ir Lake Shore Blvd. (pk)

LIGONIŲ — SENELIŲ LANKYMAS VELYKŲ ŠVENČIŲ PROGA

Šiais metais LB Clevelando Apylinkės socialinio skyriaus pastangomis buvo atliktas ligonių ir senelių lankymas. Jie buvo pasveikinti švenčių proga ir apdovanoti dovanėlėmis. Lankymo darbą atliko ateitininkų organizacijos nariai. Daugiausia darbo padėjo Klionių šeima, kuri ne tik supirko dovanėles, bet ir aplankė didelę tautiečių dalį.

Aplankyti, o jų buvo 24, beveik visi buvo labai patenkinti, kai kurie net gerojai sužadinti, o viena šeima net pinigine dovaną socialiniam skyriui išteikė. Atsisakyti nuo tos dovanos nepavyko, nes, anot tos šeimos, jiems pinigų pakanka, bet jiems miela, kad tautiečiai jų nepamiršo ir sudarė jiems džiaugsmingą Vėlykas.

Be abejo, šis pirmasis lankymas neapsiejo be klaidų, nes bendruomenės valdybai pasiskirsčius pareigomis, socialinio skyriaus vadovui teliko tik keletas dienų ligi Vėlykų. Teko ant greitųjų pasirinkti, ar lankyti ligonius — senelius dabar, ar atidėti lankymą kokių nors kitų švenčių proga. Pasirinkta šios Vėlykos. Nesuspėta nei painformuoti visuomenę skelbimais, nei sudaryti kiek pilnesnių sąrašų. Todėl atsiprašome tų, reikalingų aplankymo, bet neaplinkytų. Sekantį kartą bus viskas geriau atlikta.

Br. Gražulis

• K. Karalis, ALT S-gos Clevelando skyriaus valdybos narys, įstojo į Vilties draugiją su 10 dol. įnašu.

• Dr. Alfonsas ir Kasė Martai praėjusį sekmadienį, balandžio 29 d., savo rezidencijoje gausiame bičiulių būryje atšventė 30 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

• William Steinberg, Pittsburgho simfoninio orkestro vadovas, gegužės 10 ir 11 d., 8:30 v. v. diriguos Clevelando orkestrui, išpildant Beethoveno "Eroica", Coplando "Appalachian Spring" ir Wagnerio "Die Meistersinger".

W. Steinberg, gimęs Vokietijoje, 1938 m. atvyko į JAV kviečiamas Arturo Toscanini padėti suorganizuoti NBC orkestrą.

Bilietai gaunami Severance Hall kasoje ir pas Borrow. Studentams spec. bilietai nuo 3 dol.

PAMINKLO ŠVENTINIMO IŠKILMĖS

Ohio lietuvių šimtmečio atžymėjimui paminklo šventinimas įvyks š. m. gegužės mėn. 13 d. Clevelande.

Iškilmės pradedamos pamaldomis 10 val. ryto, Šv. Panelės Nepalaujamąsios Pagalbos bažnyčioje. Tuoj po pamaldų, paminklo šventinimas, kuriame visos organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis. Iškilmių metu, chorinę dalį atliks Čiurlionio Ansamblis vad. muziko A. Mikulskio.

4 val. po pietų, parapijos viršutinėje salėje, įvyks iškilmingas banketas — koncertas. Banketo metu bus išteikti atžymėjimui asmenims, kurie savo stambia auka bei darbu prisidėjo prie šio paminklo statybos. Čiurlionio Ansamblis, su soliste I. Grigaliūnaite, akompanuojant R. Babickui, duos nepaprastai įdomų operų chorinių arijų koncertą.

Banketo bilietai po 6 dolerių asmeniui, gaunami pas visus Ohio Apygardos valdybos bei paminklo statybos komiteto narius.

Dalyvaukime visi šioje neeilinėse iškilmėse, tuom suteikdami bent mažą moralinį atpildą tiems, kurie nepagailėjo tiek daug darbo ir rūpesčio, kad tik ši, taip sunkiai pasiekiamą svajonę, taptų realybe. (oj)

* CLEVELANDO ATEITININKŲ Šeimos Šventė įvyks gegužės 5-6 d. Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje ir salėje.

Seštadienį 7:30 v.v. Šv. Jurgio salėje įvyks links-mavakaris, kurio metu programą atliks moksleiviai ir studentai ateitininkai. Bus vaisės ir šokiai grojant orkestrui.

Sekmadienį 10:30 val. Šv. Mišios Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje ir tuoj po jų iškilminga akademi-ja parapijos salėje. Paskaitą skaitys seselė Ignė ir trumpą meninę programą atliks jaunučiai ateitininkai.

Clevelando lietuvių visuomenė, ypač jaunimas, kviečiami šventėje dalyvauti.

PARDUODAMAS NAMAS

Mūrinis, vienos šeimos, dvigubas garažas prie E. 185 St. Arti prekybos centro, mokyklos ir autobuso. Parduoda savininkas. Skambinti 3-7 val. vak. tel.: 486-6540. (35-38)

1500 DOL. PAGALBAI LIETUVAI

Religinei šalpai Clevelande nuo balandžio 8 iki 28 d. aukas atsiuntė: 75 dol. — dr. J. Kriaučiūnas (Toledo), po 10 dol. K. ir J. Budriai, dr. D. ir R. Degėsiai, O. Matusevičienė, P. ir D. Mikoliūnai, A. Puškoriūtė ir V. ir O. Rociūnai.

Po 5 dol.: Vl. Bačiulis, B. Gaidžiūnas, P. Jocius, J. ir O. Narušai ir J. Skavičius. A. Neimanienė — 3 dol.

Iki šiol į Rel. šalpos pagalbos prašymą atsiliepė 167 aukotojai sudėdami arti 1500 dol. Nors vėjus ir baigėsi, bet pagalbos reikala nesibaigia. Aukoti savo kraštui niekad nevėlu. Laukiame ir jūsų aukos. Rel. šalpos adresas: O. Žilinskienė, 1840 Caronia Dr., Lyndhurst, Ohio 44124.

Širdingas ačiū visiems.

Rel. šalpos K-tas

• Nauja Clevelando Vyrų Okteto plokštelė bus pristatyta Clevelando visuomenei per Okteto maratoną šeštadienį, gegužės 12 d., Čiurlionio Ansamblio namuose. Tai 18-kos lietuviškų — liaudies, kariškų ir įvairių populiarių — dainų rinkinys. Pasiklausykite poros dainų iš šios plokštelės per Tėvynės Garsų valandėlę, sekantį penktadienį. Plokštelę galima bus nusipirkti maratono metu Čiurlionio namuose.

PARDUODAMAS NAMAS

Naujosios parapijos rajone. Didelis mūrinis dviejų šeimų namas po 7 kambarius kiekviename bute, didelis kiemas, 2½ garažai, gražiai įrengta.

ČIPKUS REALTY
943-0910

Namą parduoda savininkas, Tudor kolonialinio stiliaus, 3 mieg., mažas kabinetas, valgomasis, didelė virtuvė ir pusryčių virtuvė, darbo kambarys, kilmiai, užuolaidos, pilnai įrengtas rūsys, 2 aut. garažas, pastogės aukštas, kietmedžio grindys. Namas šiaurėje nuo Lake Shore Blvd. ir Nauj. parapijos bažnyčios. Apie 30,000. Tel. 481-0271. Tik suinteresuoti tesikreipia. (34-37)

HOUSE FOR SALE off East 185. 2 bedrooms — \$20,500. Tel. 481-2247. (34-35)

PARDUODAMI NAMAI

Dviejų šeimų namas prie Huntmere, 1 tuščias butas. Vienos šeimos prie Mohican, tuščias. Arti lietuvių parapijos. Skambinti: KE 1-9286 ir IV 1-1626. (32-35)

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

GEGUŽĖS 5-6 D. Clevelando ateitininkų šeimos šventė.

GEGUŽĖS 12 D. Clevelando vyrų okteto 100-to dainų maratonas.

GEGUŽĖS 13 D. Naujos Parapijos salėje Lietuvių šimtmečiui atžymėti paminklo šventinio iškilmės.

GEGUŽĖS 20 D. Motinos Die nos minėjimas, Ruošia Clevelando Šaulių Moterų Sekcija.

BIRŽELIO 3 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimas Nauj. parapijos salėje.

BIRŽELIO 9 D. Čiurlionio ansamblio koncertas.

BIRŽELIO 10 D. Algio Rukšėno knygos apie Simą Kudirką pristatymas visuomenei. Rengia Clevelando neolitučiai.

BIRŽELIO 17 D. Lietuvos okupacijos — tragiškųjų birželio įvykių minėjimas. Rengia ALT skyrius.

BIRŽELIO 23-24 D. Naujųjų Lietuvių Namų Clevelande oficialus atidarymas.

LIEPOS 1 D. SLA 136 kuopos gegužinė.

LIEPOS 8 D. sekmadienį šaulių kuopos susirinkimas ir gegužinė K.O. Pautienų sodyboje.

LIEPOS 15 D. LVS Ramovė Clevelando skyriaus gegužinė.

RUGSEJO 15 D. Pirmasis rudens balius su įdomia menine programa, Rengia Dirva Naujuose Lietuvių Namuose.

RUGSEJO 23 D. Šv. Jurgio parapijos salėje šauliai ruošia Vlado Putvio 100 metų gimimo sukaktį.

SPALIO 13 D. G. Čapkauskienės ir K. Jakučio koncertas Nauj. parapijos salėje.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

Išnuomojamas kambarys lietuvių pensininkei moteriai. Netoli E. 185 gatvės. Galima naudotis virtuve ir kitais patogumais. Taipgi savininkė gali pagaminti maistą. Skambinti savaitės dienomis po 5:30 val. vak. Telef. 481-7081. (34-35)

WANTED AT ONCE.
FORGE HELP
FLAT DIE HELPERS,
HAMMERDRIVERS
EXP. ONLY
Steady work & fringe benefits.
APPLY AT OFFICE
SMITH ARMSTRONG
FORGE
1209 MARQUETTE RD.
CLEVELAND, OHIO 44114 (34-36)

WANTED TO LEASE

TRUCK, OWNER
OPERATOR
TO MOVE MOBILE
HOME LOCALLY

C. G. GRAND CONST.
CO.
919 WYOMING AVE.
WYOMING, PA.
717-683-1101 (34-39)

FORD MOTOR CO.

Utica Plant needs

- MILLWRIGHTS
- ELECTRICIANS
- SEWING MACHINE REPAIRMEN
- HYDRAULIC REPAIR

Proof of 10 years experience or journeyman's card required. Apply Hourly Employment Office Mond.-Fri., 8 a.m.-3:30 p.m.

50500 Mound Rd.
South of 23 Mile Rd.
Utica, Mich.

An Equal Opportunity Employer

(35-38)

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS
INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ AUKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandose suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Praeitame Dirvos numeryje, paskutiniame puslapyje, Vlado Būtėno skiltyje "7 dienos Čikagoje", spausdinant per klaidą buvo sukeisti vietomis dviejų fotografijų negatyvai. Atsiprašome.

• Lietuvių šaulių Sąjungos Tremtyje centro valdyba per mūsų korespondentą A. Grinių atsiuntė Dirvai paremti auką 20 dol., kartu išreiškiant padėką už šaulių reikalų supratimą. Už paramą nuoširdžiai dėkojame.

• Juozas Matulevičius, iš Worcester, Mass., Lietuvos Nepriklausomybės Fondui prisiuntė 25 dol. auką, ir ALT S-gos Elizabetho skyrius 50 dol. per išdininką Damijonaitį.

• L.S.S. Skaučių Sesių surengė tapybos-skulptūros darbų parodą, kuri įvyko š. m. balandžio 28-29 dienomis, Kultūros židinyje, Brooklyne, N. Y. Parodoje dalyvavo dail. Jonas Kelečius, iš Chicagos, Irena Mickūnienė ir Osvaldas Mickūnas iš Kanados.

• Jonas Bielskis, gyvenęs ilgus metus Kaune, dabar nuolatiniam apsigyvenimui persikėlė į Vokietiją: 68 Mannheim 33, Stettinerstr. 100, West Germany. Jis prašo atsiliiepti jo giminiams ir bičiulius.

ALT S-GOS CHICAGOS SKYRIAUS NARIAMS

Š. m. gegužės 18 d. (penktadienį), 7 v. v., L. T. Namuose (6422 So. Kedzie Ave., Chicago) šaukiamas visuotinis skyriaus narių susirinkimas. Dienotvarkėje: atstovų į Sąjungos Seimą, įvyksianti gegužės 26-27 d. Detroit, rinkimas ir kiti svarbūs organizaciniai reikalai. Visi skyriaus nariai ir narės prašomi būtinai dalyvauti. Nariai ilgesnį laiką nemokėję nario mokesčio, prašomi šiame susirinkime šią garbės skolą organizacijai sumokėti.

Mūsų skyriaus nariui,

KAROLIUI CICĖNUI,

š. m. balandžio 22 d. mirus, jo našlei p. MONIKAI CICĖNIENEI, sūnams KESTUČIUI ir VYTAUTUI, dukteriai BIRUTEI bei jų šeimoms ir kitiems artimiesiems bei draugams, reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

ALT S-gos Chicago Skyriaus Valdyba

Mano mylimam ir visuomenės labai gerbiama profesoriui

STASIUI ŽYMANTUI

mirus, vėlionies žmonai ŽYMANTIENEI ir visiems artimiesiems, su liūdesiu reiškiau nuoširdžią užuojautą

Ignas Šešplaukis

A. A.

JURGIUI KUDOKUI

tragiškai žuvus, jo tėvams SOFIJAI ir arch. STASIUI KUDOKAMS, giliausią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime

S. Vaicekauskaitė,
M. ir A. Iškauskai

JAV LB BOSTONO APYGARDOS VII-jai Tarybai ir IV PLB Seimui rinkti pasiūlytų kandidatų sąrašas:

Į TARYBĄ (balsuoti ne daugiau kaip už du asmenis)

Jančiauskas Povilas, 57 m.
Kapočius Juozas, 65 m.
Makaitis Algis, 28 m.
Stelmokas Vytautas, 66 m.
Valančiūnas Algis, 24 m.
Židžiūnas Vladas, 63 m.

Į PLB SEIMĄ (balsuoti ne daugiau kaip už tris asmenis)

Jančiauskas Povilas, 57 m.
Kapočius Juozas, 65 m.
Stašaitis Juozas, 59 m.
Šatas Donatas, 44 m.

Balsavimai įvyks 1973 m. gegužės 19-20 dienomis apylinkėse: Bostono, Brocktono ir Worcesterio.

• Neolithuanų žiniai. Atšventę auksinę sukaktį reikia pradėti galvoti apie vasaros stovyklą. Šiais metais vasaros stovyklą ruošia Vyr. Valdyba. Laikas numatytas nuo 1973 m. rugpjūčio mėn. 27 iki rugpjūčio 3 d. Stovyklai pasibaigus ten pat šaukiamas Korporacijos suvažiavimas. Kol kas stovyklai vieta numatyta Wiscansin.

Smulkesnė programa bus paskelbta vėliau.

Tad visi kolegos ir kolegės prašomi šiais metais savo vasaros atostogas derinti prie stovyklos laiko ir kai tik bus paskelbta smulkesnė programa registruotis.

Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba

• Jurgio Gliaudos romaną "Sunkiausiu keliu" patraukliai vaizduoja Lietuvos nepriklausomybės pradžios politinio kūrinio vyriausiąjį herojų Mykolą Sleževičių. Gauhamas visoje knygoje parduotuvėse. Kaina 5 dol. Leidėjo adresas: J. Urbelis, 1649 No. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160.

Grandinėls vadovai su Los Angeles lietuviais, rėmusiais Grandinėls koncertus. Iš kairės: A. Adomėnas, L. Zaikienė, prel. J. Kučingis, Grandinėls vadovas L. Sagys, inž. G. Kazlauskas, A. Sagienė ir J. Činga.

J. Carlos nuotrauka

"SUNKI" CARMEN PRADŽIA

"Operai nesiseka," -- pareiškė prof. V. Jakubėnas išėjęs pasivaikščioti į foje: "o iki šiol taip sekėsi!" Profesoriaus nuomonė turbūt atitiko daugumos žiūrovų patirtį. Dėl tos paprastos priežasties, kad nors laikrodis jau rodė 8:45, bet dar nebuvo ko žiūrėti ir klausyti. Opera vėlavo ištisą valandą dėl likimo valios, kuri yra vedamu motyvu Bizet veikale. Likimo organas mūsų atveju buvo Chicago policija, kurios pareigūnas sulaukė per greitai į premjerą skubinantį tenorą Stefaną Wiciką. Paaškęs, kad jo vairuotojo leidimas buvo pasenęs, teko jį išpirti iš policijos nuovados. Visatai davė progos publikai padūmoti apie likimo galią ir visus sunervino, išskyrus turbūt tik orkestrą, kuris uždirbo 12.00 dolerių negrodamas.

Uždangai pagaliau pakilus, neatrodė, kad nemalonūs incidentas būtų palikęs ilgesnių pasėkų. Wicikas, atrodė, visai neįjautė sąžinės griaužimo ir visą dėmesį kreipė Carmen meilei, o toji neįpyko taip ilgai laukusi ilpyko taip ilgai laukusi parodyti savo aistrą. Paliekant atskirų solis.

ty įvertinimą ateičiai, reikia pastebėti, kad bendras išpūdis buvo labai geras. Ilgesnė daugumos dalyvių scenos patirtis atnešė gerų vaisių. Dailininko A. Valeškos scenovaizdas buvo puikus, labai gerai veikė ir nauja permatoma tinklinė uždanga priešl-mą ir paskutinį veiksmą, atitinkanti ilgesnės žengiamosios muzikos nuotaidom. Choras scenoje laikėsi drąsiau ir laisviau negu bet kada anksčiau. Kai kurios vietos, kaip moterų choras pirmame veiksmo ir kvintetas (Mastienė, Linkevičiūtė, Milerytė, Savrimas ir Prapuolenis) antrame veiksmo buvo tikri deimantai. Titulinėje rolėje Roma Mastienė buvo nekomplikuota, bet itin kinanti gerai dainavusi ir vaidinusi čigonę. Turbūt tokią išvaizdavo ir kompozitorius. Gina Čapkauskienė, nesudėtingoje Michaelos rolėje buvo puiki, na, o Wicikas, jei būtų lietuvis, tikrai sulauktų nemažo pasisekimo mūsų tarpe. Tarp kitko jo tarsena buvo tokia gera ir aiški, kad sunku išsivaizduoti jį nemokant kalbėti lietuviškai. Algirdas Brazis buvo jam įprastoje aukštumo-

je, geras buvo ir Zuniga -- V. Liorentas.

Kiti 3 spektakliai turėtų būti praeis su dar didesniu pasisekimu. Nesekmė, kuri prasidėjo su Stasio Baro susirgimu, gal bus pasibaigusi. Dirigavo Aleksandras Kučionas, savo griežtojo kontrolyje laikydamas netik orkestrą, bet ir solistus bei chorą, įskaitant ir naujieną -- labai simpatinę ir didelį vaikų chorą. Jo didelės pasitangos atnešė pasigėrėtinų vaisių. (vm)

SAN FRANCISCO

PAVASARIO BALIUS

LB San Francisco apylinkės ruošia Pavasario balių gegužės 19, šeštadienį, 8 v. v. Vieta: Alamo Women's Club, kampas Danville Blvd. ir South Avenue, Alamo. Svečiai bus skaniai pavaišinti ir galės laimėti keletą vertingų dovanų loterijoje. Programą sutiko išpildyti solistė Liucija Zaikienė iš Santa Monica. Taip pat pasirodys Algis Draugelis (piano) ir Rasa Draugelytė (fleita). Šiaurės Calif. lietuviai kviečiami ateiti pasisiokti ir paklausti gražios ir įdomios programos.

KRIKSTYNOS

Aloyzas ir Eleonora Sakalauskaitė Grigaliūnai (gyv. Walnut Creek) kovo 17 d. suruošė savo namuose šaunias krikštynas ir sukvietė didelį būrį draugų į šeimos šventę. Iš Los Angeles atvyko Milda ir Kęstutis Mikėnai ir Onutė ir Arvydas Vaišniai. Krikšto tėvais buvo Arvydas Vaišnys ir Rita Saliamonienė. Kun. V. Pavalkis pakrikštino dukrelę Vidos Eleonoros vardu. Grigaliūnai taip pat augina sūnų Viktorą ir dukrelę Nidą.

SVEČIAS IŠ FLORIDOS

Ignas Podelis iš St. Petersburg lankosi pas savo dukrą ir žentą Dalią ir Joną Šiurilų (Pleasanton). Svečias žada pavišėti 3 savaites ir pakeliauti kartu po Californiją. Šiuriliai prieš metus atsikėlė iš Rochester, N. Y. kur daug darbovosi lietuvių veikloje. Čia taip pat jie neatsilieka -- Dalia neseniai buvo išrinkta į S. F. LB 1973 m. valdybą. Genovaitė Zaborskienė yra veikli S. F. lietuvių bendruomenės narė -- visur prisideda ir dalyvauja ir visų vietinių lietuvių mylima. Kovo 31 d. p. Zabors-

DIRVAI AUKOJO

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis aukojo šie Dirvos skaitytojai:

A. Perkumas, Venezuela.... 2,00
P. Stempužis, Cleveland ... 2,00
K. Praleika, Little Falls .. 2,00
J. Pusdešris, Detroit 10,00
V. Kurkus, Detroit 5,00
A. Lapinas, Chomedei 2,00
I. Černis, W. Bloomfield .. 2,00
J. Vadopalas, Chicago 7,00
J. Pavilionis, Chicago 5,00
D. Adomaitis, Chicago 2,00
J. Kamaitis, St. Petersburg 2,00
V. Bagdonas, Oak Lawn 7,00
J. Ramunis, Victoria 7,00
O. Kremeris, Chicago 2,00
A. Modestas, Chicago 6,00
A. Muliolis, Cleveland 2,00
V. Mažeika, Chicago 5,00
V. Kazakevičius, Maspeth .. 2,00
J. Kučinskis, Warren 2,00
A. Reventas, Woodhaven 2,00
St. Šimolifinas, Detroit 5,00
B. Duda, Los Angeles 2,00
V. Janulaitis, Chicago 10,00
J. Kregždė, Cincinnati 2,00
J. Urbonas, Dayton 2,00
A. Pustelnikas, Chicago .. 7,00
P. Bakdnas, Baltimore 3,00
M. Meilūnas, Weston 5,00
LŠST Centro Valdyba 20,00
E. Augustaitis, Chicago 2,00
A. Šova, Corwn Point 5,00
I. Šešplaukis, Los Angeles 2,00
V. Karalius, Baltimore 2,00
A. Grushnys, Wichita 7,00
J. Barzevičius, Toronto 2,00

Visiems aukotojams Dirva nuoširdžiai dėkoja.

kienė surengė didelį ir linksmą pobūvį savo gimtadienio proga. Gausus skaičius svečių linksmai praleido vakarą ir palinkėjo su kaktuvininkei ilgiausių metų. (dj)

PHILADELPHIA

ROMAS VIESULAS — PARODOJE

Temple Universiteto Tyler School of Art, Philadelphiaje, naujų pastatų atidarymo proga, buvo surengta paroda, kurioje savo darbus yra išstatę grafikos, keramikos ir auksakalystės (Jewelry) skyrių vedėjai. Atidarymo dieną, parodą aplankė apie 1000 žmonių. Atrodo, kad lankytojai ilgiau sustadavo grafikos ir auksakalystės skyriuose.

Lietuvius daugiausiai domino grafikos skyriaus vedėjas Romas Viesulas ir jo kūriniai. Visų ypatingo dėmesio susilaukė ciklas "Raudos", kurio darbams (15) išstatyti reikėjo atskiros patalpos, specialaus išdėstymo ir apšvietimo. Ciklas "Raudos" sukurtas lietuvių liaudies motyvais. Tai relijefinė grafika, šiuo atveju -- juodi relijefai, juodame fone. Patalpoje girdima muzika raudų motyvais, o geriau įsiklausius, galima suprasti ir dalį žodžių. Tai kompozitoriaus amerikiečio Alvin Curran kūrinys. Ciklas "Raudos" buvo sukurtas 1971-72 metais, Romoje. Jis buvo išstatytas parodoje Europoje, bet Amerikoje išstatomas pirmą kart. Viso šioje parodoje, Romas Viesulas, yra išstatęs 46 darbus sukurtus 1960-72 metų laikotarpyje.

Pamatyti ir išgirsti Romą Viesulą, asmeniškai ir jo kūriniuose ir pasidžiaugti jo pasiekimais, atidarymo dieną susirinko ir virš šimto lietuvių. Paroda truks iki gegužės 20 d. Tyler School of Art adresas -- Beech and Penrose Ave., Elkins Park, Pa. (kč)

EXPERIENCED OPERATOR wanted on mens outerwear jackets. Apply 225 High St., Elizabeth, N. J. Call 291-855-8163.

Iš Alfonso Dargio tapybos kūrinii parodos, kuri atidaroma ši penktadienį, gegužės 4 d. David galerijoje, 31 Main St., North, Pittford, N.Y.